

ĽUBEĽSKÉ NOVINY

1. polrok 2019

Telocvičňa sa tento rok dočkala prvej komplexnej rekonštrukcie vnútorných priestorov po 40 rokoch fungovania. Podľa starostu obce Ľubela Erika Gemzického pribudla nová odpružená palubovka, obnovou prešli aj sociálne zariadenia.

pokračovanie na str. 12

VÁŽENÍ ČITATELIA ĽUBEĽSKÝCH NOVÍN, MILÍ SPOLUOBČANIA,

v preddovolenkovom a letnom období sa k vám dostáva prvé tohtoročné vydanie našich novín. Verím, že v ňom nájdete veľa informácií a všetko, čo vás zaujíma nielen z diania v našej obci. V ďalších riadkoch vám opíšem aktivity, ktoré sa realizovali, aktuálne prebiehajú alebo sa plánujú uskutočniť.

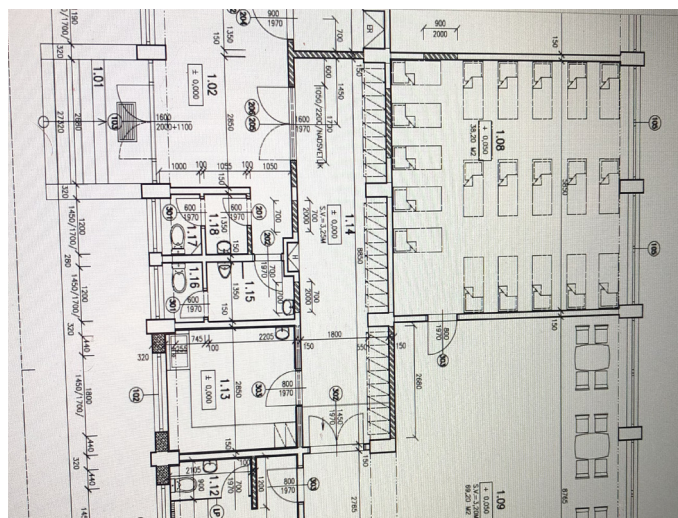
Ku koncu roka 2018 sme schválili rozpočet obce a naplánovali rozdelenie investícií na ďalší rok. Tiež sme začali s uzatváraním nájomných zmlúv na hrobové miesta na miestnom cintoríne, čo nám ukladá zákon. Podarilo sa nám zrekonštruovať interiér telocvične (palubovka, WC, sprchy, elektroinštalácia, rozvody kúrenia) našej základnej školy, ktorú sme slávnostne otvorili pri príležitosti 50. výročia založenia školy a na tejto dôstojnej udalosti bolo udelené aj čestné občianstvo rodákovi našej obce, ako aj ceny obce v oblasti športu. Detailne o spomínanej akcii sa dočítate na strane 12.

V našej základnej škole sme v rámci havarijného stavu vymenili časť elektrických rozvodov a osvetlenia v

bloku B. Nemenej dôležitou témou je nárast žiadostí o materskú školu, čo nás veľmi teší, a tak sme sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva, kde bola prítomná aj pani riaditeľka školy Mgr. Iveta Kališová, zhodli, že musíme urýchlene zvýšiť kapacitu materskej školy. Dali sme vytvoriť realizačný projekt na čiastočnú prestavbu budovy školských dielní, verejným obstarávaním sme vybrali realizátora a stavebné práce budú prebiehať v letných mesiacoch.

Chcem sa vám poďakovať za prejavovaný záujem o kompostéry, ktoré ste si mohli bezplatne prevziať. Verím, že vám pomôžu a aj takto budeme nápomocní pri spracovaní biologicky rozložiteľného odpadu. Čo ma viac trápi a k čomu vás, milí spoluobčania, vyzývam, je väčšia dôslednosť pri separácii odpadov, s čím súvisí aj neporiadok, ktorý vzniká pri nádobách na separovaný zber. Väčšina miest je už pod dohľadom kamerového systému, tak verím, že nebude veľa dôvodov na riešenie tejto

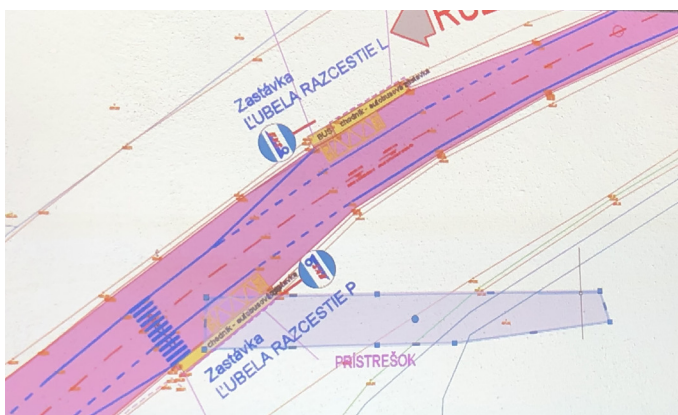

problematiky priamo pred príslušným správnym orgánom. Určite sa k vám už dostala informácia, že môžete využiť aj zberný dvor, ktorý je v priestoroch čerpacej stanice Jurki – medzi Gôtovanmi a Svätým Krížom.

Hlavným a dôležitým cieľom v tomto roku je kompletná rekonštrukcia dominanty našej obce – kultúrneho domu s obecným úradom. V súčasnosti už prebiehajú stavebné práce a plánujeme, pokiaľ všetko pôjde ako má, že práce budú v decembri ukončené a slávnostne náš obnovený kultúrny dom otvoríme. Na väčšinu stavebných prác (zateplenie, výmena okien, elektroinštalácia, kotelňa a rozvody tepla) sme získali dotáciu vo výške 475.000,- €, ale s poslancami obecného zastupiteľstva sme sa zhodli, že je treba rekonštrukciu urobiť kompletne (sobášna miestnosť, podlahy, interiérové vybavenie, vybavenie kuchyne, kancelárie obecného úradu, toalety a pod.). Na dofinancovanie týchto ďalších prác budú použité úverové zdroje. Z dôvodu dodržania energetickej úspory budovy, čo preukázal energetický audit, musíme vymeniť aj okná na priečelí budovy, ktoré sú dvojkomorové. Tieto ale použijeme na budovu školských dielní.

Veľmi ma teší, že sa nám podarilo obnoviť fungovanie detskej ambulancie a od septembra už bude v zdravotnom stredisku ordinovať MUDr. Miriam Tomová. Detská ambulancia je ďalším krokom k lepšej občianskej vybavenosti v našej obci. Viac informácií ohľadom ambulancie nájdete v článku na strane 31. S obnovením detskej ambulancie súvisia aj priestory, v ktorých bude ordinovať lekárka, a ktoré doteraz využívala lekáreň na skladové účely v súlade s podmienkami Štátneho ústavu na kontrolu liečiv, ktoré definujú veľkosť podlahovej plochy. V podkroví zdravotného strediska sme vytvorili výraznou stavebnou úpravou nové skladové priestory, ktoré budú následne lekární prenajaté. V parku za zdravotným strediskom začneme tento rok tvoriť akýsi park oddychu, v ktorom budú umiestnené lavičky, detské ihrisko a workout ihrisko. Začneme realizáciou detského ihriska, na ktoré nám bola schválená dotácia 8.000,- € z Úradu vlády SR. V ďalších rokoch sa postupne spomínaný park bude dotvárať o ďalšie prvky.

V tomto roku by sme mali dokončiť kompletnú výmenu a vyladenie miestneho rozhlasu, ako aj odstránenie starých stĺpov a vedení. Tiež sme už vymenili zastaralé

elektrické ovládanie verejného osvetlenia, ktoré sa zapína a vypína podľa intenzity svetla – podľa stmievania a svätania. Na kontúre už naberá prvý obecný bytový dom a predpokladáme, že bude do konca roka skolaudovaný. Žiadosť je už približne tridsať a na jeseň budú stanovené kritériá výberu Komisiou pre rozvoj bývania. Schválené budú aj podrobné podmienky nájmu, ktoré budú musieť nájomcovia plniť a rešpektovať.

Popri všetkých investičných a stavebných prácach stále prebieha postupné majetko-právne vysporiadanie – uzatváranie zmlúv ohľadom cesty „Trstica“. Keď sme pri téme ciest, trápi nás čoraz hustejšia dopravná situácia v obci, ako aj nie vždy vhodné parkovanie vozidiel na verejných priestranstvách na území obce. Preto obecné zastupiteľstvo schválilo uskutočnenie pasportizácie miestnych komunikácií v obci, ako aj odborné vypracovanie návrhu dopravného značenia. Tento proces by sa

mal robiť na jeseň a v zimných mesiacoch budeme riešiť viacročný plán plošných opráv miestnych komunikácií, ako aj návrh dopravného značenia v obci, ktorý bude predložený na pripomienkovanie. Chcem vás tiež informovať, keďže sa ma mnohí pýtate, ako to je s úsekom cesty I/18 od Ľubele do Liptovského Mikuláša. 5. júna sa na našom obecnom úrade uskutočnilo pracovné stretnutie projektantov, zástupcov Slovenskej správy ciest, Okresného dopravného inšpektorátu a starostov dotknutých obcí k rozpracovanému projektu na kompletnú rekonštrukciu cesty I/18 v trase Ľubela – Liptovský Mikuláš, ktorá okrem kompletnej opravy vozovky zahŕňa aj výmenu zvodidiel, rekonštrukciu dvoch mostov (Ľubela, Svätý Kríž), dobudovanie ostrovčekov na križovatke smerom k Vlachom, zvislé a vodorovné dopravné značenie, ako aj nové nástupištia a autobusové zastávky. Teraz bude dokončený projekt na pripomienkovanie, následne sa predloží na stavebné konanie a spustí sa verejné obstarávanie. Pokiaľ všetko pôjde podľa plánu, práce by sa mohli začať už na jeseň tohto roka, avšak to samozrejme závisí aj od počasia.

Milí spoluobčania, čitatelia Ľubelských novín, verím, že popri všetkých aktivitách a prácach si nájdeme čas aj na oddych a ten prajeme aj Vám. Prežite krásne letné obdobie a farebnú slnečnú jeseň.

S úctou

Ing. Erik Gemzický, PhD.
starosta obce

NÁŠ LIPTOV – BOHATÝ A KRÁSNY PRIBYLINA A VLKOLÍNEC

V minulej časti našej rubriky o krásach Liptova sme sa zaoberali nádherou prírodného dedičstva podzemia. Dnes obrátíme list a pozrieme sa na možnosti využitia kultúrno-historického. Uvedomiť si naše dejiny, minulosť a kultúru najlepšie môžeme v úzkom kontakte s materiálным, ale aj duchovným dedičstvom našich predkov, a to je možné najlepšie vnímať na miestach, kde sa minulosť stretáva s prítomnosťou. Hovoríme o skanzenoch, alebo ako by sme preložili do slovenčiny anglický názov pre tieto pamiatky: Múzeá vo voľnom priestore.

Pribylina

„Múzeum liptovskej dediny sa výrazne odlišuje od ostatných múzeí v prírode, predovšetkým formou zástavby a skladbou objektov. Je obrazom stredovekého sídla s výsadami a právami mestečiek. Okrem drevených obytných a hospodárskych stavieb, reprezentujúcich typické znaky ľudového staviteľstva roľníckych a remeselníckych vrstiev, sú tu aj dva vzácne stredoveké kamenné objekty. Všetky stavby spolu vytvárajú jedinečnú skladbu historického a kultúrneho prostredia dávneho Liptova. Goticko-renesančný kaštieľ z Parížoviec je najstarším zachovaným zemianskym sídlom v Liptove zo 14. – 16. storočia a je spájaný s kráľom Matejom Korvínom a jeho synom Jánom Korvínom, kniežaťom liptovským. Atraktívnou expozíciou je ranogotický kostol Panny Márie z obce Liptovská Mara s fragmentmi pôvodných nástenných malieb zo 14. a 15. storočia. V hornej časti areálu

múzea sa nachádza statická expozícia historickej Poľvažskej lesnej železnice“ (liptovskemuzeum.sk/expozicia/pribylina/).

Otváracie hodiny:

2. 1. - 28. 2. PO - NE 9,00 – 15,30 hod.
1. 3. - 30. 4. PO - NE 9,00 – 16,00 hod.
1. 5. - 30. 6. PO - NE 9,00 – 17,30 hod.
1. 7. - 31. 8. PO - NE 9,00 – 18,30 hod.
1. 9. - 30. 9. PO - NE 9,00 – 17,00 hod.
1. 10. - 31. 12. PO - NE 9,00 – 15,30 hod.
1. 1., 24. - 25. 12. Zatvorené
Posledný vstup hodinu pred ukončením prevádzky

Vstupné: 6 Eur/dospelý, 3 Eur/dieťa

Podujatia:

18. - 19. 5. Medzinárodná výstava slovenských čuvačov
19. 5. Ovčiarska nedeľa
30. 6. Otvorenie letnej sezóny
14. 7. Slovenská kuchyňa
28. 7. Hasičská nedeľa
1. 8. - 4. 8. Dni paličkovanej čipky (kurz hontianskej paličkovanej čipky)
3. 8. Pod hviezdami (stretnutie so známymi osobnosťami filmu, divadla a hudby)
11. 8. Liptovská kuchyňa
25. 8. Včelárska nedeľa
15. 9. Nedeľa sv. Huberta
29. 9. Poďakovanie za úrodu

Vlkolíneec

„Živá obec, je obývanou obcou so stálymi obyvateľmi a „chalupármi“, majiteľmi dreveníc, sezónne prebývajúcimi vo Vlkolínci. Nachádza sa pod Sidorovom, dominantný vrch nad Vlkolíncom, patrí do pohoria Veľká Fatra. Obec Vlkolíneec bola Slovenskou vládou roku 1977 vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry s cieľom trvalo chrániť kultúrne hodnoty tejto lokality a ako neporušený sídelný celok, ktorý z hľadiska rovnorodosti nemá porovnateľný súbor domov v rámci stredoeurópskeho územia, bol zapísaný do Zoznamu svetového dedičstva (výbor svetového dedičstva UNESCO schválil zápis Vlkolínca 11. decembra 1993 v Kolumbijskom meste Cartagene). Zapísanie do zoznamu potvrdzuje výnimočnosť a univerzálnu hodnotu kultúrnych alebo prírodných lokalít, ktoré vyžadujú ochranu v prospech celého ľudstva“ (www.vlkolinec.sk).

Otváracie hodiny:

PO: zatvorené

UT - PIA: 09,00 – 15,00 hod.

SO – NE – SVIATOK: 09,00 – 16,00 hod.

Podujatia:

- 8.6. Fajara znej Vlkolíncom a Syrové variácie
- 29.6. Súťaž v ručnej kosbe júl 2019 Odpustová slávnosť
- 28. 7. Nedeľa vo Vlkolínci a Sympózium umelcov, remeselníkov
- 18. 8. Festival pod Sidorovom
- 31.8. Rozlúčka s letom a Spomienka na SNP
- 22.10. Poďakovanie za úrodu
- 14. 12. Ukážka Vlkolínskej zabíjačky spojená s ochutnávkou zabíjačkových špecialít, Mikuláš vo Vlkolínci

-pgh-

ĽUBEĽCI ODPREMIÉROVALI NOVÚ KOMÉDIU

ĽUBEĽA – 25. decembra sa už tradične v kultúrnom dome konala premiéra novej divadelnej hry Ľubelského ochotníckeho divadla K.O. Urbana. Ochotníci sa na javisku predstavili s bláznivou komédiou od Raya Cooneyho s názvom Prachy!.

Divadlo v Ľubeli už neodmysliteľne patrí k Vianociam. Mnohí obyvatelia obce by si už sviatky bez divadla nevedeli ani predstaviť. Ako už býva u Ľubelských ochotníkov zvykom, opäť siahli po ko-

médii. Inscenácia Prachy!, je bláznivá situačná komédia o nečakanom náleze kufríka plného peňazí. O tom, že nechať si špinavé prachy je omnoho ťažšie, než ich získať. Na javisku sa tak rozpúta zbesilá hra na mačku a myš plná nečakaných zvrátov, kde sa dva manželské páry snažia pomocou falošných identít udržať si peniaze za každú cenu. Táto brilantná fraška sa hrala na javiskách po celom svete a Ľubelci, ale aj ostatní návštevníci ju mali možnosť po prvýkrát vidieť práve 25. decembra. „Som veľmi rád, že o divadlo je v Ľubeli veľký záujem. Svedčí o tom aj každoročná návštevnosť našich premiér. Tento rok sme mali v publiku niečo vyše 400 ľudí. Pre našich divadelníkov je toto najväčšia odmena a ja som rád, že v našej obci to žije aj cez najkrajšie sviatky v roku,“ uviedol starosta obce, Erik Gemzický. Okrem ochotníkov sa na javisko postavili aj členky skupiny Ľubelanka, ktoré ešte pred samotným predstavením roztancovali publikum svojím vystúpením.

-Ilg, foto: I. Kohút, R. Urbanovič ml.-

OPÄŤ SA USKUTOČNIL VIANOČNÝ VÝSTUP NA VIACKOV

30. december sa stal opäť termínom Vianočného výstupu na Viackov, ktorého tradičnými organizátormi boli Obec Ľubela a Miestny odbor Matice slovenskej.

Táto príjemná zimná turistická vychádzka sa teší čoraz väčšej obľube, o čom svedčí nielen počet zúčastnených, ale aj ich zastúpenie z hľadiska lokality – od Moravy cez Záhorie až po prístahovalcov do Ľubele z Gemeru, a samozrejme domácich z Ľubele či Liptovských Kľačian, ale aj vekové rozpätie účastníkov – od najmladšej iba ročnej Miriamky po najstaršieho Jána Peteka Šveca. Blato v nižšie polo-

žených častiach chodníka či skôr cesty na Viackov vystriedala už v hornej časti Buzáka nádherná zimná scenéria, ktorá bola určite vo vianočnom období pre všetkých príjemným bonusom. Opäť nechýbali tóny slovenskej štátnej hymny, opekačka a pohostenie v podobe chutnej kapustnice a vareného vínka na chatke u Erika Bubniaka. Výhľady na našu ani okolité obce neboli kvôli hmle ideálne, preto majú všetci, ktorí chcú Ľubelu vidieť zhora „ako na dlani“, motiváciu absolvovať výstup na Viackov aj v budúcom roku.

-mm, foto: eg-

OBEC ĽUBEĽA JE MONITOROVANÁ KAMEROVÝM SYSTÉMOM

Z prostriedkov Rady vlády SR pre prevenciu kriminality sme získali dotáciu na vybudovanie kamerového systému vo výške 9 000,- EUR.

Z poskytnutej dotácie a povinného spolufinancovania obce vo výške 2 278,25 EUR bolo inštalovaných 7 kamier. Digitálny kamerový systém pozostáva z centrálnej riadiacej časti – ústredne so záznamovým zariadením a úložiskom dát umiestneným na obecnom úrade, snímacej časti, ktorú tvorí 7 IP kamier a distribučnej časti – elektronickej

komunikačnej siete na zber a prenos signálu prostredníctvom wifi prepojenia. Monitorované je priestranstvo okolia obecného úradu, kde je umiestnené parkovisko, trhové miesto a zberné nádoby na odpad. Pri futbalovom ihrisku je monitorovaná časť obecnej tribúny, parkovisko pred športbarom a obecné priestory, v ktorých je umiestnená hasičská technika. Monitorujeme aj priestor pred základnou školou a miestnou modlitebňou. Zrealizovaný projekt prispeje k zvýšeniu bezpečnosti a ochrany majetku obce, obyvateľov obce aj návštevníkov.

UVÍTANIE DETÍ SA UŽ STÁVA V ĽUBEĽI TRADÍCIOU

ĽUBEĽA – V stredu 23. januára sa v priestoroch obecného úradu konalo slávnostné uvítanie detí do života, ktorí sa narodili v uplynulom roku. Starosta obce Erik Gemzický, privítal rodičov spolu so svojimi ratolesťami, na ktoré čakali aj malé prekvapenia v podobe darčkových balíčkov.

V rámci programu s prednesom básní vystúpili žiačky ZŠ s MŠ v Ľubeli a po nich už nasledoval krátky

príhovor starostu obce. Pre rodičov bolo pripravené aj malé občerstvenie. „Som veľmi rád, že sa toto milé podujatie už opäť stáva v našej obci tradíciou. Bohužiaľ, nakoľko máme momentálne chrípkovú sezónu, mrzí ma, že mnohí rodičia nemohli z dôvodu choroby prísť so svojimi detičkami,“ uviedol Erik Gemzický. V roku 2018 do obce pribudlo spolu deväť nových občanov.

-red-

ZO JDS ĽUBEĽA FAŠIANGOVALA

Fašiangy sú neodmysliteľnou súčasťou života v našej obci. Predposledná sobota pred 40-dňovým pôstom sa niesla v duchu fašiangovom, plná veselosti, zábavy, hodovania – také fašiangy boli v minulosti, také sú aj dnes.

Naše seniorky si pre bursovačku v sobotu 23. februára 2019 vybrali tému cigánsky sprievod, ale našli sa aj iné masky, ako šašo, retro maska, na náš sprievod dohliadal policajný orgán, ale pomocnú ruku nám dal aj superman. Boli veru aj pekné vinšovačky, do kroku a spevu nám hrali Ľubelší muzikanti, takže roztancovali nielen nás, ale celú dedinu ba dokonca aj tých, čo sa dívali z okien. Slniečko nám pekne hrialo a my sme prešli celou obcou, každou uličkou, ďakujem za našu organizáciu všetkým, ktorým sme neboli ľahostajní. Ľubelci sú veru zábavní aj pohostinní.

O občerstvenie bursovníkov sa postarali členky Stázika Kanderová, Erika Urbanová, Hedka Obrcianová a Martuška Vyšňanová.

Sprievodu v maskách sa zúčastnili Martuška Kohútová, Vierka Obrcianová, Elenka Magerčiaková, Vierka Jurigová, Janka Tholhová, Ľudka Macíková, Dáška Antolová, Martuška Kubíková, Janka Morongová, Petko Morong a Jožka Slavkovská. O spev a vinše sa staral Vinco Urban. O muziku a spev naši muzikanti Roman Jurščák, Paľo Štrba a Miloš Harman.

Nad celým sprievodom mal dohľad policajt Tomáško Gregor a tiež ochrannú ruku nad nami mal superman Kristiánko Magerčiak.

Členovia moji milí ďakujem Vám, že ste pozbierali všetky sily a tak celú dedinu pobavili.

*Jozefína Slavkovská
predsedníčka ZO JDS Ľubel'a*

POSLEDNÝ FAŠIANG V ZNAMENÍ DVOJITEJ ROZLÚČKY

Aj takto by sa dalo nazvať tohtoročné pochovávanie basy. 5. marca o 18,00 hod. sa sála kultúrneho domu v súčasnej podobe zaplnila návštevníkmi poslednýkrát pred jej plánovanou rekonštrukciou.

Počas scény v podaní Dášky Oravcovej ako „Kultúry“ (po Ľubel'sky skôr „Kuntúry“) a jej „manžela“, ktorého stvárnil Jarko Štěch, odzneli mnohé spomienky na staré časy nášho kultúrneho domu. Hovorilo sa o Pekle, asfalte na šatách, latrínach, bitkách chlapcov na zábavách, klube SZM, pošte (po Ľubel'sky skôr počte), javisku, divadle, plesoch, svadbách, šatniach pre futbalistov, výrobe škvárových kvadier, peterkách a mnohom ďalšom, čo sa skutočne za celé desaťročia fungovania kultúry v nej odohralo. Vtipné spomienky „manželov“ boli popretkávané tancom „duchov“, ktorých stvárnilo asi 30 žien všetkých vekových kategórií, ako aj „ochutnávka“ spoločenského tanca Samka Krajčího s jeho tanečnou partnerkou.

Po ukončení spomínania na časy minulé ešte „kultúrni manželia“ za účasti všetkých duchov kul-

túrneho domu, tanečníkov a miestnych hasičov pochovali basu Esteru. Veľmi peknou bodkou programu bol krátky, ale zato pôsobivý vstup najmladších účinkujúcich Emky a Lukáška.

Vtipné spomínanie na fungovanie a využitie miestnej kultúry uzavrel príhovor starostu obce Ing. Erika Gemzického, PhD. a reálne fakty o vybudovaní a rekonštrukciách kultúrneho domu, ktoré prezentovala kronikárka obce Ľubela Mgr. Mária Kubíková.

Ku slávnostnej rozlúčke so starým kultúrnym domom prispel aj vzácny hosť večera – Marcela Laiferová. Jej hity roztlieskali, rozospievali a chvíľami aj roztancovali divákov. Dvojtitú rozlúčku – so „starým“ kultúrnym domom aj s basou Esterou v závere fašiangov uzavrela diskotéka do polnoci pod taktovkou DJ Rika.

Pomerne rozsiahla rekonštrukcia kultúrneho domu by mala byť ukončená ešte v tomto roku a dúfame, že rovnako veselá a zároveň slávnostná bude aj jeho následné otvorenie.

-mm, foto: red-

NÁVŠTEVA DIVADLA V MARTINE

Výbor Miestneho spolku SČK v Ľubeli pripravil pre svoje členky ale aj pre ostatných záujemcov návštevu divadelného predstavenia v Slovenskom komornom divadle v Martine 29. mája 2019.

Na odporúčenie pána starostu obce, veľkého milovníka divadla, sme vybrali hru „Zem pamätá“ – hudobnú biografiu Karla Duchoňa, známej osobnosti slovenskej populárnej hudby sedemdesiatych rokov minulého storočia v réžii Jiřího Havelku, čes-

kého renomovaného režiséra. (U nás si ho môžete pamätať zo seriálu Som mama, ktorý vysielala TV JOJ)

Umelecká výpoveď o veľkom speváckom talente, o jeho neľahkom a veľmi komplikovanom osobnom živote nás uchvátila. Počas celého predstavenia zaznievali známe i menej známe Duchoňove piesne, ktoré sme si neraz spolu s Tomášom Gregom, predstaviteľom Karla Duchoňa zaspievali. Jeho výkon bol výnimočný, nielen že hral, ale aj spieval a kráčal na bežiacom páse takmer dve hodiny počas celého predstavenia.

Výber hry a vynikajúce výkony hercov naše očakávania v plnej miere naplnili. Spokojní a obohatení o nové umelecké zážitky sme sa vracali domov. Už teraz sa tešíme na deň, kedy opäť zavítame do divadla na ďalšie divadelné predstavenie.

*-Mgr. Mária Kubíková,
foto: Jana Jurisová-*

NÁVŠTEVA DETÍ V OBECNEJ KNIŽNICI

V mesiaci marec, ktorý je známy tiež ako „Mesiac knihy“, už tradične deti z Materskej školy v Ľubeli prichádzajú s pani učiteľkami na návštevu do obecnej knižnice. Pani knihovníčka im porozpráva niečo o knižnici, komu slúži, aké má poslanie, kto môže knižnicu navštevovať, kedy je otvorená pre verejnosť, ako treba s knihami zaobchádzať, aké knihy sa v knižnici nachádzajú, ktoré si môžu zapožičať rodičia, prípadne ich starší súrodenci, ale hlavne im poukazuje knihy, ktoré sú určené pre nich. Chlapcov zaujímajú viac knihy o športe, vesmíre, autách, lietadlách, prírode, ale v obľube majú aj knihy o dinosauroch. Naopak, dievčatám sú bližšie knihy o domácich miláčikoch – o mačičkách a psíkoch, ale tiež rozprávkové knihy. Každé dieťa si mohlo vybrať a prelistovať knihu, ktorá ho najviac zaujala. Na oplátku sa deti radi pochválili s tým, aké knihy majú doma, kto im knihy najčastejšie číta, čo si z kníh pamätajú, ktoré sú ich najobľúbenejšie. Deti odchádzali spokojné, obohatené o nové zážitky. Veríme, že návšteva knižnice je tiež jedným zo spôsobov, ako si deti môžu vytvoriť pozitívny vzťah ku knihám a ako v nich prebudiť potrebu siahnuť po knihe.

*Mgr. Mária Kubíková,
knihovníčka*

TELOCVIČŇU ZREKONŠTRUOVALI PO 40 ROKOCH A OSLÁVILI 50. VÝROČIE ŠKOLY

Ľubela 7. júna (TASR) – Modernejšie i ekonomicky úspornejšie zázemie pre aktívny oddych a šport poskytne zrekonštruovaná budova telocvične pri Základnej škole s materskou školou (ZŠ s MŠ) v obci Ľubela, okres Liptovský Mikuláš. Vynovené interiérové priestory odovzdali do užívania v piatok popoludní po štvormesačných rekonštrukčných prácach. Služiť budú nielen školákovi, ale aj širokej verejnosti.

Telocvičňa sa tento rok dočkala prvej komplexnej rekonštrukcie vnútorných priestorov po 40 rokoch fungovania. Podľa starostu obce Ľubela Erika Gemzického pribudla nová odpružená palubovka, obnovou prešli aj sociálne zariadenia. „Kompletne nové sú tiež elektroinštalácia, kúrenie, vymalovanie či podlahy. Vzhľadom k tomu, že telocvičňu aktívne využívajú stolnotenisti, rozhodli sme sa so zhotoviteľom rekonštrukcie darovať pingpongový stôl nášmu stolnotenisovému športovému oddielu. Keďže palubovka je nová a uchytenie volejbalovej siete bolo riešené starým systémom reťazí, zakúpili sme aj novú volej-

balovú sieť, ktorá sa zakladá už priamo do podlahy,” priblížil Gemzický pre TASR.

Rekonštrukcia interiéru stála 160.000 eur. Väčšiu sumu, 145.000 eur, získala obec formou dotácie z ministerstva školstva. Telocvičňu dopoludnia využívajú na vyučovanie, popoludní na krúžky. „Máme workoutový, futbalový, ale napríklad aj športový krúžok, ktorý je všeobecné zameraný na rôzne druhy športov. Vo večerných hodinách a počas víkendov budovu využívajú Ľubelští futbalisti, stolnotenisti alebo sem miestni obyvatelia chodia cvičiť jogu. Takisto si k nám pravidelne chodia zacvičiť dámy z Ľubele,” povedala riaditeľka ZŠ s MŠ v Ľubeli Iveta Kališová.

Škola je spádovou pre okolité obce Dúbrava, Liptovské Kľačany, Vlasy, Vlašky a Krmeš. Navštevuje ju takmer 250 detí. Podľa riaditeľky sa v poslednom období medzi žiakmi zvýšil záujem o šport. Mimoriadne obľúbenými sú futbal a športové hry. Telocvičňa však našla využitie aj v kultúrnej oblasti, slúži napríklad ako priestor pre environmentálne koncerty.

Súčasťou oficiálneho uvedenia telocvične do užívania bola oslava 50. výročia založenia školy a slávnostné udelenie cien obce v oblasti športu. „Udelili sme dve ceny - Adamovi Šimovi za rozvoj futbalu v obci a Karolovi Zubajovi za založenie a rozvoj stolného tenisu v obci. Takisto sme sa s poslancami rozhodli udeliť čestné občianstvo nášmu rodákovi a úspešnému športovcovi na medzinárodnej úrovni Jurajovi Štěchovi mladšiemu,” načrtnol Gemzický.

Na návrh kolektívu pedagógov si pamätnú plaketu Jána A. Komenského prevzala riaditeľka školy. Tá sa podľa starostu v posledných rokoch v nemalej miere zaslúžila o samotný rozvoj inštitúcie. Plaketu získal aj dlhoročný učiteľ a čerstvý jubilant Štefan

Gejdoš, ktorý v ľubelkej škole učí bezmála okolo 50 rokov.

Pozvanie na podujatie prijali zástupca ministerstva školstva, generálny tajomník služobného úradu Mario Schrenkel, poslanec Národnej rady SR Dušan Tittel, štátny tajomník ministerstva vnútra Rudolf Urbanovič a ďalší hostia.

-tasr-

DEŇ MATIEK

Druhú májovú sobotu sme si ako každoročne uctili naše členky pri posedení Únie žien. Starosta obce Ing. Erik Gemzický, PhD. nás poctil svojou prítomnosťou a o program sa postarali detičky zo ZŠ s MŠ v Ľubeli.

Na úvod odzneli v podaní Vierky Bubniakovej, predsedníčky Únie žien v Ľubeli, tieto slová, ktoré vystihujú ženu – matku: „Ako definovať slovo mama? Mama je vlastne prvým vyslancom ľudstva, ktorý nás privíta na tomto svete a všetkými diplomatickými cestami vo dne i v noci nás presviedča, že sme sa narodili do jednej nádhernej bezproblémovej krajiny, kde sa budú všetci k nám chovať rovnako pekne ako ona. Zámerne pred nami vyhladzuje cesty, ofukuje ranky, prikladá obklady a obrusuje hrany. Toto jej najväčšie klamstvo jej však musíme odpustiť, lebo klame s tými najlepšimi úmyslami a z lásky. Mama – to je i naše dospievanie, keď sa plný vzdoru vymaňujeme spod

jej ochranných krídiel a staviame sa na zadné v presvedčení, že už všetko vieme lepšie ako ona. Ako sme len neznášali ten jej strach z našich neskorých návratov. Aké zbytočné sa nám zdali všetky tie výčitky, aké nudné nám pripadali jej dohovárania a aké strašne nespravodlivé boli jej ojedinelé výchovné zauchá. Ako nám boli na posmech všetky šály, čiapky a rukavice, ktoré nás mali uchrániť pred chladom tohto sveta. Ako sme túžili po chvíli, keď sa staneme nezávislými, zdvihneme kotvy a odplávame niekam veľmi ďaleko do sveta. A potom... v jednej nečakanej chvíli... sme sa odrazu prekvapení pristihli pri otázkach: Ako by toto robila moja mama? Akoby sa zachovala? Akože to len pečie ten koláč? A s týmito prekvapivými otázkami prišla naša dospelosť. Lebo mama – to je aj dospelosť a náš pokorný návrat domov. Voviedla nás do nej oveľa skôr ako počas svadobného dňa, najskôr s partnerom, neskôr s vnúčatami, ktorým ponúkla rovnakú lásku a oporu ako nám. Bol to nielen fyzický návrat domov, ale i pokorný návrat k hodnotám a pravdám, ktoré nám od detstva vstepovala mama. A znovu za voňali koláče. Vrátili sa rozprávky s víťazstvom dobra nad zlom, ktorému zase učila veriť vnúčatká. Áno, je to mama, ktorá nám celou svojou bytosťou odovzdáva posolstvo, že svet je dobrým miestom pre život, v ktorom vyhráva dobro nad zlom a najvyššou hodnotou v ňom je láska. Lebo mama – to je aj zrelosť a jej postupná premena na krehkú a bezbrannú bytosť veľmi odkázanú na našu lásku. A tak jedného dňa pomaly a nenápadne sa naša matka stane súčasne matkou aj naším dieťaťom. Mama je jednoducho celý náš život. Naša dlžoba, z ktorej sa nikdy celkom nevyplatí-

me a najväčšia celoživotná výzva, v ktorej ak neobstojíme, nestoja za nič ostatné naše víťazstvá a majetky.

Za všetky mamky, ktoré nie sú medzi nami, prosíme nech svoje deti ochraňujú z neba, prosíme za všetky mamky, ktoré máme ešte pri sebe, za ich zdravie a pokoj v ich dušiach, prosíme za všetky nastávajúce mamky, aby svoje deti vychovávali k láske a viere. K sviatku Dňa matiek Vám chcem popriať všetko najlepšie, poďakovať sa za Vašu lásku, obetavosť, starostlivosť a za život, ktorého ste nositeľkami..."

Aktivity Únie žien v Ľubeli

Ďakujem výboru Únie žien za výbornú spoluprácu, ktorú si veľmi cenním. Veľká vďaka patrí našej krajskej predsedníčke Alene Kuniakovej za podporu. Máme novú celoslovenskú predsedníčku, poslankyňu Národnej rady SR pani Janu Vaľovú, ktorá Vás srdečne pozdravuje a teší sa na stretnutie s nami. Podarilo sa nám vykonať veľa dobrej práce:

- vyčistili sme hlavný cintorín,
- uskutočnili sme návštevu detí v MŠ,
- jednou z najvydarenejších akcií bol 10. ročník Súťaže vo varení gulášu o putovnú varechu starostu obce,
- svojou návštevou sme podporili posedenia pri knihe s Petrom Gustávom Hrbatým,
- pomohli sme pri zbere plodov miestnej organizácii záhradkárov,
- a na záver roku sme spoluorganizovali aj Vianočné trhy síce bez Mikuláša, ale tento rok určite príde...

Vierka Bubniaková
predsedníčka Únie žien v Ľubeli

GUSTI-ÓZNE ČÍTANIA V KAVIARNI JÚLIA

Vo vydarenom vianočnom špeciáli, kde nám priniesol iniciátor čítaní Peter Gustáv Hrbatý prierez tradícií a zvykov vystúpil aj talentovaný Matúš Hrnčiar. Svojím spevom a hudobným doprovodom navodil mnohým z nás zimomriavky. Na ďalšom stretnutí s literatúrou vo februári hosťoval hudobník Jakub Gejdoš, ktorý popretkával Peťov výber renesančných pikantných príbehov. V marci bolo čítanie venované filozofii, pozvanie prijal profesor z Evanjelického gymnázia v Liptovskom Mikuláši Peter Podstavek, pričom sa spoločne s hosťiteľom snažili priblížiť zmysľanie antických filozofov aj

laikom, podľa ohlasov sa im to veľmi podarilo. Na sviatok práce bola témou čítania a zhudobnenia história, Peťo s Jakubom pretvorili ľudové aj umelé balady, historik Marek Oravec nám priblížil nielen svoje hlboké historické vedomosti, ale aj svoj vlastnoručne ušitý historický odev. Ďakujeme Kaviarni Júlia za poskytnutie príjemného priestoru a veríme, že tieto zaujímavé večery budú pokračovať, nakoľko sa stretli v našej obci s veľkou obľubou.

-em-

Úspech v recitátorskej súťaži

Naša spoluobčianka a zároveň aktívna členka ZO JDS Ľubela Drahuška Gemzická obsadila 3. miesto v okresnej recitátorskej súťaži dôchodcov Rúfusov Liptovský Mikuláš, ktorá sa konala 17. mája 2019. Srdečne blahoželáme!

TJ Partizán Ľubela – zhrnutie sezóny 2018/2019

Á-mužstvo dosiahlo historický úspech (6. liga)

celkové 2.miesto, 18 výhier, 6 remíz, 2 prehry, 60 bodov

U19 – dorast (5.liga LFZ, MF)

priebežne 2.miesto, 10 výhier, 2 remízy, 2 prehry, 32 bodov

U15 – st.žiaci (4.liga LFZ)

základná časť 1.miesto, 12 výhier, 2 remízy, 38 bodov

o majstra Liptova priebežne 2.miesto, 8 výhier, 1 prehra, 24 bodov

U13 – Kormanovci (1.trieda LFZ, MF)

priebežne 2.miesto, 9 výhier, 1 remíza, 5 prehier, 28 bodov.

100 ROKOV ČESKOSLOVENSKÉHO ČERVENÉHO KRÍŽA

Túto udalosť si na slávnostnom stretnutí dňa 3. júna 2019 v Dome kultúry v Liptovskom Mikuláši pripomenul Slovenský Červený kríž Územný spolok Liptov.

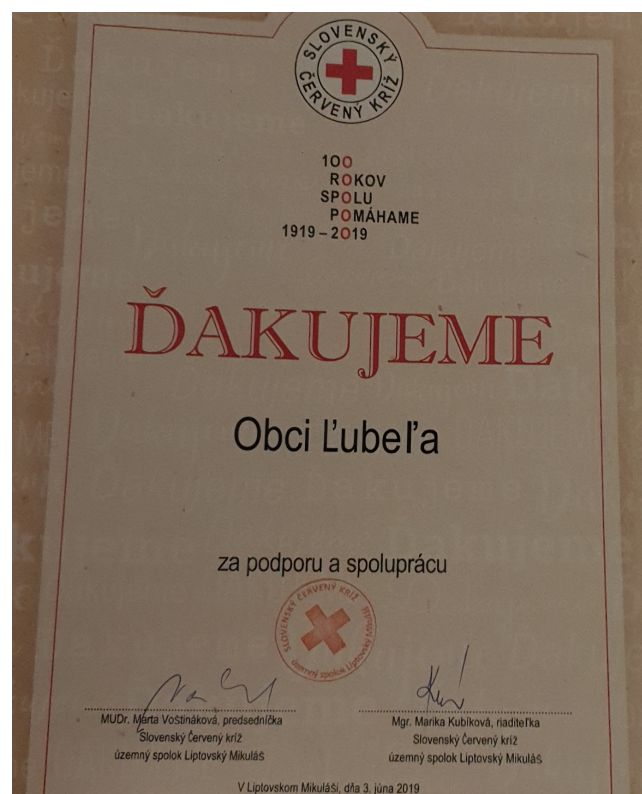
Prvá národná spoločnosť červeného kríža Čechov a Slovákov – Československý Červený kríž bol založený 6. februára 1919 a jeho prvou prezidentkou sa stala Alica Masaryková.

Slávnostného stretnutia v Liptovskom Mikuláši sa zúčastnili aj členky nášho miestneho spolku Mgr. Mária Kubíková a Jana Budveselová. Ako host sa stretnutia zúčastnila aj ďalšia naša členka MUDr. Elena Hrbčová, ktorá na čele Územného spolku SČK v Liptovskom Mikuláši pracovala viac ako 20 rokov, štyri volebné obdobia pôsobila v orgánoch Slovenského Červeného kríža a jedno volebné obdobie zastávala funkciu viceprezidentky Slovenského Červeného kríža. I touto cestou sa jej chceme za jej dlhoročnú angažovanú prácu poďakovať my, členky Miestneho spolku SČK v Ľubeli, nakoľko je jednou z nás, a šírila a aj naďalej šíri dobré meno našej organizácie.

Slávnostné stretnutie sa nieslo v duchu pripomenutia si histórie Červeného kríža, jeho poslania i súčasného pôsobenia, pripomenutia si dosiahnutých výsledkov. Doplnené bolo kultúrnym programom – vystúpením detského folklórneho súboru z Pribyliny, tanečného odboru Centra voľného času z Liptovského Mikuláša a spevokolu z Uhorskej Vsi.

Bol vytvorený priestor i na ocenenie tých

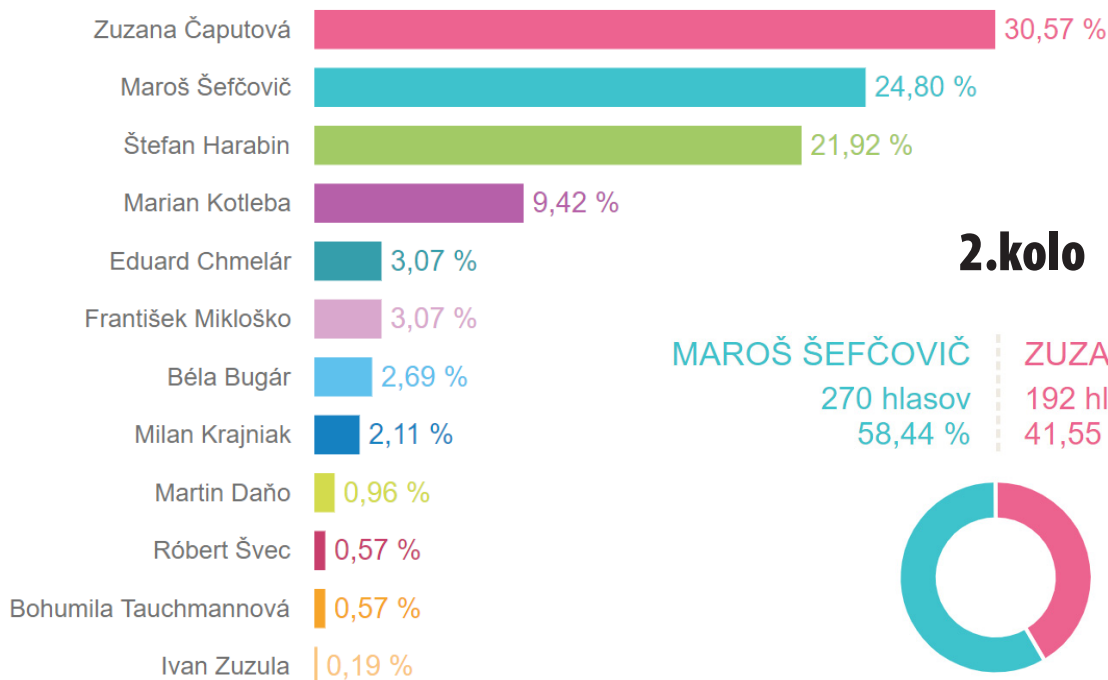
najaktívnejších z radov miestnych spolkov, z radov dobrovoľných darcov krvi, opatrovateľov a spolupracovníkov. Teší nás, že medzi ocenenými bola aj Obec Ľubel'a. Ďakovný list za podporu a spoluprácu prevzal starosta obce Ing. Erik Gemzický, PhD. z rúk predsedníčky SČK Územného spolku v Liptovskom Mikuláši MUDr. Marty Voštinákovéj a riaditeľky SČK Územného spolku Liptov Mgr. Mariky Kubíkovéj.

*Mgr. Mária Kubíková,
predsedníčka MS SČK*

VÝSLEDKY PREZIDENTSKÝCH VOLIEB V OBCI

1.kolo

2.kolo

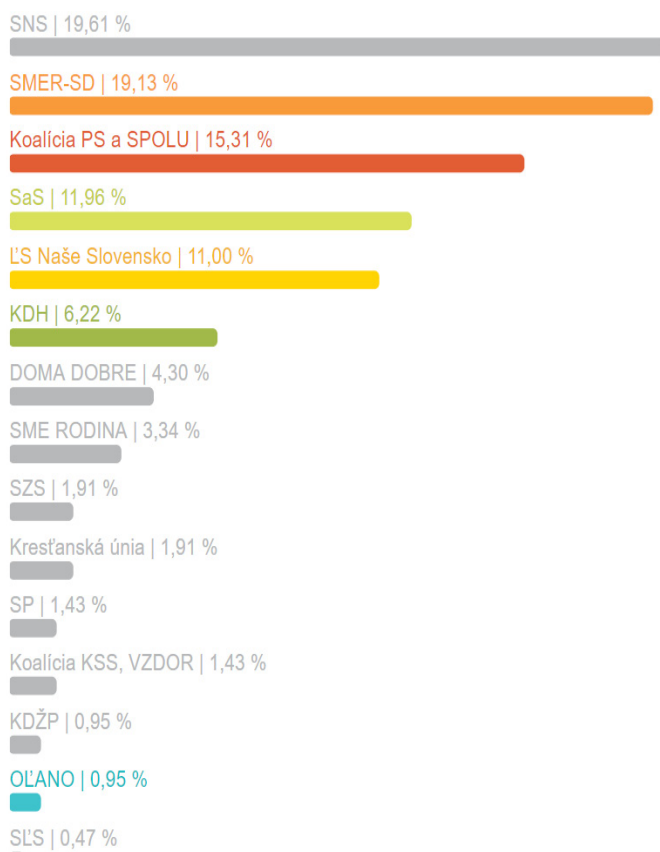
MAROŠ ŠEFČOVIČ 270 hlasov 58,44 %
ZUZANA ČAPUTOVÁ 192 hlasov 41,55 %

ŠTATISTICKÉ ÚDAJE ZA ROK 2018

Rok 2018 v číslach:
narodenie: 8
pristťahovaní: 24
odstťahovaní: 14
úmrtie: 6
Počet obyvateľov
k 31.12.2018: 1171

VÝSLEDKY VOLIEB DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU V OBCI

ENVIROĽUBEĽA

JARNÉ (NE)VYPAĽOVANIE TRÁVY

Priatelia, nadišiel ten čas, keď k nám prišla jar. Príroda sa prebúdzá, kuriatka sa vyľahli, barančeky radostne poskakujú po záhradách (aj keď chovateľov už veľa neostalo), traktory vybehli na polia. Sneh sa roztopil, ukázali sa prvé jarné kvietky a nelegálne skládky odpadu.

Vzduchom voňajú rozkvitnuté ovocné stromy a typický zimný závan spáleného uhlia vystieral jarný závan vypálenej trávy. Tento zaujímavý neduh slovenského národa je zjavne v našich hlavách zakorenený viac ako fajčiarske návyky Fidela Castra.

Ale odkiaľ berieme istotu, že táto činnosť je nevyhnutná pre obnovu rastlínstva? Ako by bolo prirodzené, že príroda si nedá s trávou rady bez toho, aby sme ju zapálili. Tráva sa predsa zazelená ako na poli spálenom, tak aj na tom nespálenom. „Vypaľovanie nielen ničí životné prostredie a zabíja živočíchy, ale môže spôsobiť obrovské hospodárske škody a ohroziť ľudské životy. Poškodzuje povrchovú vrstvu pôdy, napomáha rozširovaniu agresívnych druhov rastlín, ničí drobné živočíchy, čím prichádzajú o potravu vyššie zvieratá. Vypaľovanie trávy súčasne znamená aj porušenie zákonov a z toho vyplývajúce sankcie. Občan môže dostať pokutu do výšky 332 Eur, právnická osoba až do

16 596 Eur“ (Tlačová správa Ministerstva životného prostredia).

Nielenže je táto „záujmová aktivita“ bytostne škodlivá pre životné prostredie, ale zároveň je to azda najnebezpečnejší spôsob, akým možno vyčistiť medze od buriny. Samozrejme, že sa s krčahom chodí po vodu dovedy, pokiaľ sa nerozbije...a pokiaľ sa nič okrem trávy nechytí, tak je dobre, ale keď horí polovica chotára, vtedy niet vinníka. Tohto roku sme si už stihli podpáliť časť Tatier a pri Nitre pri tejto činnosti zahynul starší muž (zdroj tvnoviny.sk).

Čo však so zeleným odpadom a trávou? „Zákonné spôsoby, ako sa zbaviť suchého biologického odpadu z porastov, sú kompostovanie v obecnom alebo súkromnom kompostovisku alebo zber biologického odpadu v na to určených veľkoobjemových kontajneroch. Obec je povinná takto vyzbieraný odpad spracovať“ (Tlačová správa Ministerstva životného prostredia). Naša obec poskytla občanom na požiadanie kompostéry – BEZPLATNE.

-pgh-

SPAĽOVANIE A VYPAĽOVANIE

ZAKÁZANÉ

Vypaľovanie suchých porastov je vypaľovaním suchých bylín, tráv, buriny alebo kríkov, ktoré ešte rastú na koreni a po zapálení sa oheň voľne šíri po ploche. Takáto činnosť je zákonom o ochrane pred požiarmi zakázaná.

ODPORÚČANÉ

Spaľovanie horľavých látok na voľnom priestranstve je spaľovaním zvyškov konárov stromov a kríkov, ktoré sa získavajú napr. rezom ovocných stromov a kríkov v záhradách alebo ťažbou dreva. Zvyšky sa naskladávajú na hromadu a pália sa na bezpečnom mieste.

„OPIČIA“ LÁSKA RODIČOV K DEŤOM

Denne v rozhovoroch s príbuznými či priateľmi si navzájom potvrdzujeme skutočnosť, že pracovné povinnosti a starostlivosť o rodinu nás nútia sedieť na kolotoči, ktorý stále viac pripomína centrifúgu testu prežitia, ako pôvodne sľubované rozptýlenie a zábavu. Jediné, čo nás dokáže každý deň motivovať k tomu, aby sme si zas a zas kupovali vstupenku na túto šialenú jazdu životom, je poznanie a určitá hrdosť, že to všetko dokážeme zvládnuť bez egoistických pohnútok, veď to robíme pre naše deti. To oni sa musia mať lepšie ako my. To kvôli nim nesmieme dopustiť, aby boli limitované prekážkami, ktoré sme museli zdolávať my.

Všetci poznáme ten úžasný pocit, keď sa nám podarí vytvoriť to veľkolepé životné dielo charakteristické stavom, keď potomok má ideálne pozametany chodníček z domova do šíreho a nástrahami posiateho sveta. Z kameňov na tomto chodníku, o ktoré by naša hrdosť a pýcha mohla nedajbože zakopnúť a spôsobiť si celoživotnú traumou z belasej podliatinky na kolienku, sme jej postavili bývanie. Bystrinu rodinných financií sme umne presmerovali od seba, aby sme sa v jej výdatnom toku nebudaj neutopili. So všetkou skromnosťou sme vybudovali takú malú, nepatrnú hrádzu a vytvorili bazénik zdrojov, postačujúci na to, aby nemuselo kráčať, ale jazdiť životom. To auto zase dnes tak veľa nestojí a majú ho všetci jeho rovesníci, no môže náš potomok byť o túto vymoženosť ochudobnený?! Rozhodne nie.

O drobnostiach ako značkové oblečenie a vybavenie skromnej domácnosti v budúcom rodinnom hniezde, ktoré bude domovom nášho milovaného dieťaťa by sme sa ani nemali zmieňovať, veď je to samozrejmosť.

Štúdiá?! Len na tých najprestížnejších svetových univerzitách... Čo neurobíme preto, aby tak získal na trhu práce konkurenčnú výhodu predložením diplomu z Yale, či Cambridgu do rúk budúceho zamestnávateľa?! No a nezabudnime na postaranie sa o budúcu pracovnú pozíciu. Využijeme predsa všetky známosti, ktoré sme aj na tento účel trpezlivo vytvárali a udržiavali, len aby sa nemuselo trápiť nejaký čas s riešením tohto skutočne dôležitého problému.

Zabezpečenie všetkých týchto hmotných atribútov, ktoré budú piliermi jeho životných úspechov a neko-nečného až nebeského pokoja a šťastia je potrebné, ale čo ak by ho mali od útleho detstva ohrozovať iné riziká, ako len tie plynúce z materiálneho nedostatku. Z cesty odstraňujeme nebezpečných kamarátov, ktorí by sa mu mohli vysmievať, prípadne ho pri nevhodných hrách deprimovať tým, že mu neumožnia per-

manentne vyhrávať. Alebo takí nemoderní, konzervatívni a čo je neslýchané dokonca nároční učitelia? Ako si môžu dovoliť zraňovať citlivú dušu nášho dieťaťa hlúpych memorovaním násobilky či vybraných slov, keď všetko toto si predsa nájde naše dieťa na nete. A zvýšený hlas pedagóga na adresu nášho dieťaťa, keď si to neviniatko zrejme rozrušené nejakou traumou z prostriedku hromadnej dopravy, kde mu cestou do školy neuvoľnil miesto nejaký obstarožný jednotlivec, zapálilo v 5.C jednu, podotýkam jednu a to ešte obyčajnú cigaretu, nie je predsa nejaký feťák, to je pedagogické?! No nezakročte a nechodte potom do školy okamžite intervenovať priamo u riaditeľa v prospech duševného zdravia dieťaťa, keď je takto drasticky zasiahnuté do jeho duševného vývinu?! Čo má vôbec nejaký učiteľ vstupovať do výchovy nášho pokladu, ktorý si vieme najlepšie vychovať my osobne, nie je poslaním modernej a liberálnej školy len vzdelávanie?! Preč s takou prekážkou, žiadame tolerantných a empatických pedagógov. Žiadne trne na ceste do života, len hladučký povrch vozovky a sklenený tunel so zdvojeným sklom, cez ktoré sa potomok nadchýna nádherou a nie je vystavený žiadnym rušivým a nevhodným momentom z okolia.

Nezabudnime na taký detail, ako si vymôcť u nášho zamestnávateľa úpravu pracovnej doby, resp. my významnejší nastaviť si chod svojej firmy tak, aby bola zosúladená s opatreniami nevyhnutnými pre bezpečnosť nášho potomka. Nedoviezť ôsmaka autom pred školu a osobne neodprevadiť potomka až na stoličku v triede je vážna nedbalosť pri dodržiavaní rodičovských povinností a zanedbanie elementárnych princípov starostlivosti o dieťa. Zvlášť v súčasnosti, keď aj podľa mienkotvorných médií všade na dieťa číhajú samé nebezpečenstvá, hustá cestná premávka, živelné pohromy, kedy neraz napadne v jeden deň aj niekoľko centimetrov snehu či milimetrov tekutých zrážok. A to treba brať na zreteľ overené a relevantné informácie o záhadných vozidlách, ktoré sa po stovkách pohybujú po uliciach a odchyteného úbožiatka predávajú na orgány. Prečo vlastne platia tie nepochopiteľné a prežité limity zákazu vjazdu vozidiel rodičov priamo do tried, aby sme sa takto mohli postarať o absolútnu bezpečnosť našich potomkov?!

Pritiahnuté za vlasy?! Len ťažko možno súhlasiť s napísaným, veď ide o naše dieťa – najvyššiu hodnotu, ktorej nadobudnutie nie je otázkou dostatku či nedostatku peňazí. Je to hodnota podmienená sociálnym prostredím, ktoré nás formovalo v mladosti a samozrejme zdravím, no nesmieme zabúdať na ochotu deliť sa o čas a vlastné pohodlie. Hodnota, čo nás robí

nesmrteľnými.

Ale je toto výchova?! Je to tá láska a pozornosť, ktoré naše dieťa potrebuje pre zdravý vývin svojej osobnosti? Nie je to skôr niečo, čo klasik už dávno, keď boli identifikované len nevinné príznaky tohto rodičovského konania a správania, trefne pomenoval opičou láskou?!

Takáto prehnaná snaha o ideálne hmotné zabezpečenie spojená s predstavou, že všetky prekážky, či už reálne alebo zdanlivé, je povinnosťou rodiča odstraňovať dieťaťu z cesty, môže vo svojom dôsledku pôsobiť kontraproduktívne. Jednoducho vyjadrené dieťa dostalo toľko opatery a lásky, až mu ublížili...

Potvrdzujú to výsledky rôznych sociálnych výskumov, ktoré len vedecky podporujú všeobecne známe fakty vývoja spoločnosti v predchádzajúcich desaťročiach. Typickým znakom tohto vývoja je nedostatočná osobnostná zrelosť tej kategórie obyvateľstva, ktorá formálne dosiahla dospelosť, ale nie je schopná niesť zodpovednosť za svoje všestranné zabezpečenie, prípadne zabezpečenie založenej rodiny. Nie je výnimkou, keď aj viac ako tridsaťroční zostávajú v komforte rodičovskej opatery so štandardom, na ktorý si privykli od útleho detstva. Nie vždy sa tak deje len z dôvodu hmotného nedostatku. Tento jav má rovnakú frekvenciu výskytu v kategórii rodín z nízkym aj v rodinách s nadštandardným finančným zabezpečením.

Pokiaľ v nízkopríjmových skupinách obyvateľstva je to spôsobené často objektívnym faktorom v podobe nedostatku zdrojov na samostatné bývanie, v kategórii s vyšším príjmom rodiny je dôvodom skôr neschopnosť samostatne riešiť problém nadobudnutia a hlavne prevádzky a servisu samostatnej domácnosti. Táto neschopnosť odpútať sa od pôvodnej rodiny zľudovela pod pojmom „mama hotel“.

Aj keď nemožno porovnávať daný stav so stavom pred viac ako polstoročím, pretože sociálne a spoločenské zmeny zaznamenali výrazný obrat, no niektoré atribúty spoločnosti a faktory podmieňujúce vývin osobnosti sú nadčasové.

Pokiaľ dieťa už od predškolského veku nie je nútené samostatne si vybudovať a obhájiť svoju pozíciu v kolektíve aj za cenu akceptovateľných drobných konfliktov a konfrontácií, aké predpoklady realizácie má rodičovský cieľ mať z neho úspešného manažéra či lídra akéhokoľvek kolektívu, keď nemalo kde získať základy asertívneho správania?!

V situácii, keď sa od detstva do dospelosti nestretlo s nutnosťou prekonávať prekážky, samostatne si stanovovať a plniť formulované ciele, ťažko možno očakávať, že sa dokáže vyrovnáť so začlenením do pracovného kolektívu. O to viac, keď až tam prvýkrát v živote počuje pojem povinnosť, autorita, rešpekt, termíny, kolektívny záujem a podobne. To, čo sa v tomto zmysle vždy doteraz týkalo len jeho oko-

lia, je uplatňované vo vzťahu k nemu. Nemôže preto prekvapiť, že veľká časť mladých nie je schopná podriaďiť či stotožniť sa s nárokmi zamestnávateľov alebo pracovného kolektívu.

Ak dnes odsudzujeme a kritizujeme nízku psychickú rezistenciu alebo nedostatočnú zodpovednosť za konanie svojich čerstvo dospelých ratolestí, ktoré nie sú ochotné začleniť sa do pracovného procesu, alebo sa v dôsledku frustrácie zo straty rodičovskej podpory utiekajú k patologickému spoločenskému správaniu, odsudzujeme a kritizujeme zároveň seba.

Je nesprávne predkladať im vzory v podobe ich starých a prastarých rodičov, ktorí aj v našich očiach dokázali prekonávať prekážky s oveľa vyššou razanciou a povinnosť vo vzťahu k práci a rodine boli pre nich samozrejmosťou. Nesprávne preto, pretože vplyvom horších sociálnych podmienok rodičia nemali zdroje ani čas na to, aby im prejavovali starostlivosť a opateru, ktorú dnes vnímame ako spoločenský štandard. Práve naopak, dieťa už od útleho detstva, v závislosti od veku, plnilo presne stanovený rozsah úloh, nevyhnutných pre chod domácnosti. Aj keď niektoré z nich značne prekračovali fyzický a duševný potenciál dieťaťa a mali na jeho osobnosť negatívny vplyv, dnes by možno tento druh povinností znamenal pre rodiča trestnoprávny postih, nemôže však prekvapovať, že táto generácia dokázala niesť plnú zodpovednosť za seba a svoje konanie už vo veku -násť ročných.

Všetci rešpektujeme pozitívne zmeny, ktoré nastali v spoločnosti počas predchádzajúcich desaťročí a určite nik z nás nie je zástancom extrémov, keď dieťa bolo často len pracovným nástrojom na zvýšenie príjmov domácnosti, ale to ešte neznamená, aby sme z toho mali takú hrôzu, že ako rodičia zvolíme opačný extrém. A to aj v prípade, že máme dostatok zdrojov. Ten by nemal byť dôvodom na to, aby sme dieťaťu nenechávali od mala priestor na to, aby prekonávalo drobné prekážky, ktoré identifikujeme, máme pod kontrolou, ale za dieťa neriešime. Nemalo by to byť dôvodom na to, aby dieťa nemalo denný rozvrh, v ktorom okrem povinnosti školskej dochádzky, sú len aktivity na zábavu a rozptýlenie, ale aj rozpis periodicky sa opakujúcich a príležitostných úloh spojených so životom rodiny.

Možno práve tým preventívne predídeme nečakajúcim oznámeniam typu: vaše dieťa potrebuje odbornú starostlivosť psychológa, psychiatra, vaše dieťa je závislé na!

Ako nikde inde tu platí storočiami overené menej je niekedy viac!

DEŇ DETÍ V MATERSKEJ ŠKOLE

Každoročne pri príležitosti Medzinárodného dňa detí prichádzajú členky MS SČK v Ľubeli medzi deti v tunajšej materskej škole. 3. jún 2019 bol dňom, kedy sme sa stretli s deťmi v priestoroch MŠ. Prežili sme s nimi príjemné chvíle radosti a pohody. Od detí sme sa dozvedeli ako, kde a s kým strávili tohtoročný deň detí počas víkendu. My sme im zasa okrem iného pripomenuli, že nie všetky deti môžu tento deň osláviť. Je veľa detí na svete, ktoré nemajú túto možnosť, pretože ich sužuje hlad, choroby a iné vážne neduhy. Deti sa nám predstavili krátkymi vystúpeniami, z ich úst odznali najmä

básničky a pesničky. Mali sme možnosť zoznámiť sa aj s ich výtvarnými prácami, ktoré zdobia priestory materskej školy. My sme im na oplátku priniesli malé darčeky a nemohla chýbať ani sladkosť. Šťastné úsmevy detí, príjemná atmosféra a dobrá nálada boli sprievodnými prvkami spoločného stretnutia.

Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK

DOBROVOĽNÍ DARCOVIA KRVI ZA ROK 2018

Aj touto cestou sa chceme verejne poďakovať našim spoluobčanom, ktorí boli v roku 2018 ochotní darovať krv ako dobrovoľní darcovia:

Eva Cebecaverová, Eliška Čomová, Petra Diškancová, Michal Forgáč, Michal Gejdoš, Radovan Grečner, Stanislava Gregorová, Juraj Halaj, Mária Hrbatá, Peter Gustáv Hrbatý, Róbert Hric, Marek Hrivňák, Michaela Hycláková, Juraj Jaško, Patrik Jaško, Veronika Jašková, Roman Jurščák, Lukáš Kandra,

Adriana Kubíková, Marika Kubíková, Stanislav Kubín, Tatiana Kubová, Michal Kubo, Štefan Oravec (L. Kľačany), Ján Oško, Pavol Oško, Renáta Petrášová, Viktória Sikorová, Dita Štěchová, Alino Švec, Štefan Vrbenský, Ľubomír Vyšňan.

*Mgr. Mária Kubíková,
predsedníčka MS SČK v Ľubeli*

NAŠE ZDRAVIE AUTOMATICKÝ EXTERNÝ DEFIBRILÁTOR (AED) ŽIVOT ZACHRAŇUJÚCI PRÍSTROJ

Náhle zastavenie krvného obehu patrí medzi život ohrozujúce stavy. Až tri štvrtiny týchto stavov sú spôsobené dvomi poruchami srdcového rytmu (komorová tachykardia a komorová fibrilácia), ktoré sú považované za defibrilovateľné rytmy a môžu byť účinne liečiteľné včasným elektrickým výbojom – defibriláciou. Na defibriláciu sa používajú prístroje defibrilátory, ktoré mali v minulosti k dispozícii len v záchrannej zdravotnej službe (ZZS) a v nemocniciach a po zastavení krvného obehu sa výboj podal až po príchode ZZS. Pravdepodobnosť prežitia postihnuteľného však klesá každou minútou odloženia defibrilácie o 10 – 12 % a priemerný dojazdový čas ZZS je 10 minút. Technickými úpravami sa podarilo skon-

štruovať automatické externé defibrilátory (AED), ktoré môžu byť na verejných priestranstvách bližšie k ľuďom, čím šanca na prežitie postuhnutých stúpa. Použitie laikmi aj bez školenia je jednoduché, bezpečné a rovnako účinné ako použitie defibrilátora profesionálmi. Prístroj AED pozná a graficky analyzuje dva defibrilovateľné srdcové rytmy (komorová tachykardia, komorová fibrilácia) a vyzve obsluhu k aplikácii výboja, prípadne automaticky aplikuje výboj. Pri ostatných poruchách srdcového rytmu spojených s bezvedomím a zastavením dýchania vyzve poskytovateľa prvej pomoci ku kardiopulmónálnej resuscitácii (KPR). Podobne bude reagovať aj pri normálnom srdcovom rytme u človeka pri vedo-

mí. Prístroj nepozná, či je niekto živý alebo mŕtv, on pozná dva srdcové rytmy, kedy treba aplikovať výboj.

AED je určený na umiestnenie v lokalitách, kde sa v priebehu 24 hodín zhromaždí 5 – 10 000 ľudí (nákupné a business centrá, letiská, hotely, autobusové a železničné stanice) alebo kde v posledných 5 rokoch došlo na verejnosti k úmrtiu aspoň jednej osoby. AED sú aj na palubách lietadiel leteckých spoločností a v úradoch, kam chodia stránky. Používanie prístroja laikmi je odporúčané medzinárodnými lekáskymi spoločnosťami ako život zachraňujúci výkon. Miesta, kde je umiestnený AED, sú označené medzinárodne jednotným spôsobom.

AED zvažuje poskytovateľ prvej pomoci použiť u človeka, ktorý je v bezvedomí, nedýcha alebo

nedýcha normálne. Začína KPR ako zvyčajne, vykonáva ju bez prerušenia, nestará sa o nič iné. Postihnutý musí byť uložený na suchú podložku a z hrudníka musí mať odstránený odev. Osoba, ktorá prinesie AED, otvorí veko prístroja a postupuje podľa zvukových pokynov prístroja: „Roztrhnite obal a vyberte elektródy, nalepte jednu elektródu na hornú časť

Oficiálne označenie miesta dostupnosti AED
(zdroj: www.azmedicashop.cz)

hrudníka, nalepte druhú elektródu na bočnú stenu hrudníka, nedotýkajte sa pacienta, analyzujem rytmus“. V tomto momente treba prestať so stláčaním hrudníka. Ak je hrudník postihnutého vlhký (pot, voda po topení sa), treba ho rýchlo pred nalepením elektród utrieť do sucha. Miesta nalepenia elektród sú znázornené aj na obale elektród a vnútornej strane veka prístroja.

Nasleduje jedna z dvoch možností:

1. Elektrický výboj (šok) odporúčený: Skontro-

lovať, aby sa nikto nedotýkal postihnutého. Stlačiť tlačidlo „SHOCK“ na vyzvanie prístroja. Prístroj aplikuje jeden výboj. Hlasové povely: „Nedotýkajte sa pacienta, stlačte oranžové tlačidlo, výboj bol podaný, je bezpečné dotýkať sa pacienta“. Okamžite po výboji pokračovať v KPR 2 minúty až do výzvy prístroja: „Nedotýkajte sa pacienta, analyzujem rytmus“. Čas je sledovaný prístrojom a prístroj dokonca udáva zvukové znamenia určujúce rytmus (rýchlosť) stláčania hrudníka pri KPR a oznámi podanie dvoch umelých vdychov.

2. Elektrický výboj (šok) neodporúčený: Prístroj odporučí kontrolu dýchania, pohybov. Ak postihnutý nereaguje a nedýcha, je nutné začať stláčanie hrudníka v trvaní 2 minút. Striedať stláčanie hrudníka a umelé dýchanie v pomere 30:2. AED zopakuje analýzu srdcového rytmu o 2 minúty. V každom prípade o 2 minúty prístroj hlási: „Nedotýkajte sa pacienta, analyzujem rytmus“. Výboj je odporúčený alebo neodporúčený, znova pokračuje 2 minúty KPR. Okrem hlasových pokynov, ktoré treba okamžite rešpektovať, prístroj hlási aj iné: slabá batéria (určite vydrží ešte 45 minút, potom servis), znehybnite pacienta (ak sa niekto dotýka postihnutého počas analýzy srdcového rytmu), upravte elektródy (v prípade, že sa elektróda uvoľní, treba ju pritlačiť na hrudník).

Nedotýkanie sa pacienta pri výboji
AED (zdroj: <https://emsa.ca.gov/aed/>)

AED nalepenie elektród
(zdroj: <http://www.sloemsa.org/AED.html>)

Zdroj: DOBIÁŠ, V.: 5P Prvá pomoc pre pokročilých poskytovateľov. Bratislava: Dixit, 2017, 302 s. ISBN 978-80-89662-24-1.

-mm-

ZO JDS ĽUBEĽA OSLAVUJE 20. VÝROČIE ZALOŽENIA

Prešlo pekných 20 rokov od založenia našej organizácie, ktorá vznikla 21. januára 1999 na podnet vtedajšej predsedníčky pani Márie Jančinovej a pani Ireny Hrnčiarovej. Zakladajúcich členov bolo 20, ale do konca ich volebného obdobia sa zvýšil stav na 30 členov. Po ich rýchlom odchode sa funkcie predsedníčky ujala pani Gitka Čižmarová, ktorej patrí veľké poďakovanie, pretože organizácia bola naďalej funkčná a aktívna. Veľké poďakovanie patrí aj členkám a členom, ktorí sa ešte aj teraz zapájajú do činnosti Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska Ľubel'a. V tomto období má organizácia 50 členov.

Začiatkom roka 2019 všetky výbory majú plné ruky práce, pretože sa pripravujú hodnotiace výročné schôdze za uplynulý rok 2018. Slávnostné hodnotenie a posedenie našej ZO sa uskutočnilo 16. februára 2019. Pozvanie prijali aj MUDr. Elenka Hrbčová, za obec poslankyňa a predsedníčka Kultúrno-školskej a sociálno-zdravotnej komisie OZ PhDr. Mgr. Marianka Magerčiaková, PhD., naša čestná členka Mgr. Janka Mlynarčíková a tiež predseda Základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov (ZO SZZ) pán Jarko Kubík. Pozvaný bol aj predseda ZO JDS Dúbrava, ktorý sa však ospravedlnil.

Krásnym a milým slovom básne sa nám prihovarila členka pani Martuška Vyšňanová. Všetkých prítomných som privítala a dala do pozornosti širokú paletu podujatí, ktoré oslovili našu členskú základňu počas celého roka, či už spoločenské, alebo brigádnické. Vyzdvihla som našu tanečno-spevácku skupinku „Ľubel'anka“ pod vedením Mgr. Janky Mlynarčíkovej. Zúčastňujeme sa na rôznych akciách, ktoré poriada naša obec, ale sprijemňujeme chvíle aj v okolitých obciach, a tiež v domovoch pre seniorov. Naše členky sa už opätovne zúčastňujú

na okresných športových hrách, kde sme získali aj 1. miesto, viackrát druhé, tretie, v minulom roku dve štvrté miesta. Tiež sa zúčastňujeme okresnej súťaže v tanci, ale aj v prednese poézie a prózy. Výborná spolupráca je so ZO SZZ, pre ktorú každý rok odpracujeme niekoľko hodín, a za dobre vykonanú prácu dostaneme od predsedu Jarka Kubíka pozvanie na posedenie pri guláši v ovcinárskej záhrade. Každú akciu máme zdokumentovanú v kronike, ktorú vediem od roku 2014.

Každoročne OO JDS Liptovský Mikuláš udeľuje ďakovné listy, už po tretíkrát dostali toto ocenenie aj naše členky. Keďže sme si za tých pár rokov našli výbornú cestu k starostovi obce Ing. Erikovi Gemzickému, PhD., aj jemu bol odovzdaný ďakovný list od OO JDS Litovský Mikuláš. Ďakujem za spoluprácu a finančnú pomoc.

Na výročnej schôdzi bol predložený a schválený aj plán činnosti na rok 2019. Správu o hospodárení nám podala nová pokladníčka pani Dáška Antolová.

Prítomní hostia vysoko ocenili našu prácu, poďakovali za množstvo zaujímavých a hodnotných podujatí, pripriali nám veľa zdravia a spokojnosti v rodinách. Chcem sa poďakovať všetkým členom a členkám, ktorí sa s láskou zapájajú do našich aktivít. Veď mi seniori chceme byť nápomocní, pričom neočakávame žiadne pochvaly, stačí nám len úsmev a prívetivé slovo. Prajem nám, aby sme boli čo najdlhšie sebestační, aktívni a zaobíšli sa čím najdlhšie bez cudzej pomoci.

Po oficiálnej časti schôdze nasledovalo občerstvenie, posedenie pri muzike a speve, ale aj tanci. Rozlúčka členov bola plná emócií z pekného priateľského posedenia.

*Jozefína Slavkovská
predsedníčka ZO JDS
Ľubel'a*

MLÁDEŽ A OBEC

O čo ide v projekte

Rada mládeže Žilinského kraja (ďalej len RMŽK) a vedenie obce Ľubela 15.2.2019 začali ročnú spoluprácu, ktorá bude zameraná na podporu kvality života mladých ľudí v obci. Počas 12 mesiacov budeme spolu - zástupca RMŽK a zástupcovia z obce - analyzovať súčasný stav, spoluprácu mladých ľudí s vedením obce, radosti mládeže, no aj problémy, ktoré čakajú na zmenu. Tieto a ďalšie informácie budeme zisťovať na diskusných stretnutiach s mládežou, mladými rodinami, poslancami a inými dôležitými dospelými obyvateľmi obce. Pre tých, ktorí sa nebudú môcť zúčastniť stretnutí, bude možnosť vyjadriť svoj názor cez online dotazník. Výstupom stretnutí a dotazníka bude analytický dokument, v ktorom sa pomenujú silné aj slabé stránky života mladých ľudí v obci, problémy, ich príčiny aj možné následky.

V ďalšej fáze bude nasledovať vytvorenie Koncepcie práce s mládežou v obci do roku 2027, ktorá bude po jej vypracovaní ponúknutá obecnému zastupiteľstvu na schválenie. Tento strategický dokument bude vychádzať z analýzy vypracovanej v úvodnej fáze. V Konceptii bude pomenovaná vízia a ciele, kam sa za obdobie 7 rokov plánuje obec posunúť, aby sa problémy riešili k spokojnosti mladých obyvateľov obce. Akými formami a aktivitami bude možné postupovať pri napĺňaní opísaných cieľov zadefinujeme v akčnom pláne.

Aby sa tvorba Koncepcie práce s mládežou približovala k reálnemu riešeniu aktuálnych výziev v obci, bude potrebné pri jej tvorbe zapojiť rôznych obyvateľov obce.

A tu počítame aj s tebou!

Súbežne s celým týmto procesom plánujeme motivovať mládež k vytvoreniu Rady mládeže obce, ktorá bude špeciálne zapojená do celého procesu.

Hlavnou úlohou Rady mládeže obce bude zastupovať záujmy mladých ľudí, spolupracovať so samosprávou, sieťovať rôzne subjekty a skupiny, ktoré sa v obci venujú mládeži.

„Byť hlasom mladých ľudí“

Aby toto všetko malo širokú podporu obyvateľov obce Ľubela, je našou snahou vytvoriť širší priestor pre spoluprácu rôznych subjektov, ktoré sa v obci venujú mladým ľuďom.

Sme otvorení prijať nápady a podnety k tomu, aby život detí, mladých ľudí a mladých rodín v obci bol ešte lepší ako doposiaľ, a aby spolupráca obyvateľov obce a miestnej samosprávy bola stále veľmi dôležitým prvkom obce Ľubela.

Všetky aktivity sú súčasťou projektu „Zvýšenie občianskej informovanosti a participácie mladých ľudí Žilinského kraja na veciach verejných“, ktorý je podporený z Európskeho sociálneho fondu cez Operačný program Efektívna verejná správa.

KONTAKTY:

Rada mládeže Žilinského kraja
M. R. Štefánika 8390/13, 010 01 Žilina
Tel.: +0421 908 965 002
e-mail: rmzk@rmzk.sk

Obec Ľubela
Mgr. Jana Mlynarčíková
janamlyna@gmail.com
Vladimír Škvarka
vskvarka@gmail.com

www.oip.rmzk.sk

KULTÚRNE AKTIVITY V ĽUBELI – ROK 2019

28. – 30.6..2019	„Ľubelaľfest 2019“ – festival ochotníckych divadiel
25.8.2019	Pietny akt pri príležitosti výročia SNP
Október 2019	Stretnutie s jubilantmi pri príležitosti Mesiaca úcty k starším
6.12.2019	Mikuláš s prvou pomocou
8.12.2019	Vianočné trhy
25.12.2019	Premiéra vianočného divadelného predstavenia

VÝSTAVBA KULTÚRNEHO DOMU

Čo tomu predchádzalo?

Boli to kultúrne aktivity, ktoré sa v obci tradovali. Išlo najmä o ľudovú hudbu, ochotnícke divadlo, ale aj organizovanie zábav a rôznych kultúr-nospoločenských podujatí.

Spočiatku jediným organizovaným kultúrnym prejavom v Ľubeli bola ľudová hudba samoukov. Jej vznik sa datuje do roku 1900. Prvú známu ľudovú kapelu viedol primáš Peter Droppa Srdoš. Kapela, ktorá hrávala na svadbách a fašiangových podujatiach, existovala do roku 1923. V rokoch 1927 – 1928 si ľudovú hudbu založili mladí chlapci a pokračovali v tradíciách už spomenutej hudby. Táto hudba hrávala okrem svadieb, zábav i pri divadelných predstaveniach. Medzi jej členov patrili Rudolf Humený Múta, Rudolf Švec Zeleň, Juraj Kubík Brdár, Juraj Bubniak, Rudolf Sidor, Karol Macík a Berco Guráň. Medzi talentovaných muzikantov patrili Feriancovci a tiež rodina Holých (Kučkovci).

Vznik ochotníckeho divadla sa datuje v Ľubeli do rokov 1922 – 1923. Isté je, že prvé ochotnícke divadlo bolo odohrané v roku 1923, a to hra „Až lipka zakvitne“ v réžii miestneho obchodníka Kolomana Ondreja Urbana, ktorý sa považuje za zakladateľa ochotníckeho divadla v obci. Divadlo odohrali v máji v niekdajšej Detrichovskej zemianskej kúrii. Ešte v tom istom roku na Vianoce bolo odohrané ďalšie divadelné predstavenie, a to opäť v réžii Kolomana Ondreja Urbana hra „Mlynár a jeho dieťa“, a to v starom kaštieli statkára Floriána Teichnera. Výdavky spojené s postavením javiska a jeho vybavením znášali prevažne samotní účinkujúci.

Medzi kultúrne podujatia patrili i zábavy. Tie sa organizovali na rôznych miestach, najčastejšie na Boniaku, kde bolo voľné priestranstvo. Nebolo to však jednoduché pre organizátorov. Muselo sa urobiť koleso, ktoré sa ohradilo mladými svrčkami ovešanými farebnými stužkami. Vo vnútri ohradeného priestoru sa urobila tribúna (z dreva, neskôr vlečka z JRD) pre hudbu. Zábavy sa robili aj na ihrisku a majálesy na školskom dvore (tam, kde je teraz pošta).

Horšie to bolo v zime. Samotné zábavy a potom aj maškarné, ako aj putovné kino, našli svoj priestor u Urbanov (tam, kde je teraz krčma) alebo v škole (tam, kde je teraz kostol). Technicky sa to riešilo tak, že v terajšej veľkej miestnosti boli 2 triedy a tie boli oddelené tzv. španielskou stenou. Keď mala byť

zábava, stena sa odstránila (deti mali radosť, lebo im odpadlo vyučovanie) a vznikla veľká sála, kde sa uskutočnila zábava alebo sa hralo divadlo.

Dedina potrebovala tento problém s priestormi riešiť. Zmena nastala v 50-tych rokoch, keď sa postavil kultúrny dom. Zatiaľ stavbu kultúrneho domu nebolo bezproblémové. Bolo potrebné zohnať pozemok – najlepšie v strede obce. Na mieste, kde dnes stojí kultúrny dom, ľudia gazdovali – pestovali zemiaky, obilie a rástlo tam náramne veľa chrenu. Ľudia sa nechceli pôdy vzdať v prospech obce. Ale keď im inú pôdu vzali do JRD, oželeli aj túto.

Ďalším problémom bol projekt. Peniaze neboli. Tiež sa nevedelo, ako má kultúrny dom vyzeráť. Jedni boli za niečo jednoduché, iní zasa chceli niečo veľkolepejšie, čo by slúžilo občanom aj v budúcnosti. Našťastie ten minimalistický zámer neprešiel. Bez projektovej dokumentácie sa však nedalo nič postaviť a ďalšia otázka bola, kde na projekt vziať peniaze. Nakoniec väčšina, ktorá zvíťazila, dala dôveru Jánovi Kubíkovi Ondříkovi, ktorý bol vtedy vedúci stavebného závodu Inžinierskych stavieb v Poprade a on ten projekt zabezpečil. Po jeho predložení sa v Ľubeli opäť ozvali nepravníci, že je to veľké, že načo to bude. Nakoniec sa však projekt začal realizovať. Treba poznamenať, že na tú dobu to bola veľmi unikátna a veľkoryso vyriešená stavba. Po jej dostavaní sa skonštatovalo, že v širokom okolí takéhoto kultúrneho domu nebolo, až na kultúrny dom v Ružomberku. Okrem veľkého javiska, čo do hĺbky aj dĺžky, bol pred javiskom priestor pre orchester, tzv. orchestrište, ktorý je teraz zakrytý. Samotná výstavba kultúrneho domu sa nezaobišla bez problémov (taká bola vtedajšia doba). No v obci bolo veľa zručných ľudí ochotných pomôcť, či už murári, tesári, elektrikári a podobne. Ľudia chodili s nadšením na brigády, pomáhali aj žiaci základnej školy (napr. podávali si v rade tehlu po tehle) a nikto žiadne peniaze za robotu nepýtal. Ľudia si postavili „svoj kultúrny dom“, ktorý bol vizitkou ich pracovitosti a umu.

Prvým veľkolepým podujatím bola výročná schôdza družstva s veľkou hostinou a zábavou. Prvé divadelné predstavenie sa odohralo v novom kultúrnom dome v roku 1956. Do Ľubele prichádzali vystupovať veľmi významné kultúrne telesá. Vystupovalo tu vraj i národné divadlo s „Hájnikovou ženou“ a tiež folklórny súbor SĽUK.

Kultúrny dom nemal spočiatku vyriešené kúre-

nie. Tak ako v iných priestoroch, vykurovalo sa uhlím a drevom. V rohoch sály KD boli postavené pece na pevné palivo a počas prestavenia sa v zimných mesiacoch do nich prikladalo, pričom sa veľakrát stalo, že v sále sa aj zadymilo, ale na atmosfére to neubralo. Veľkým problémom boli tiež hygienické zariadenia. Tie neboli vo vnútorných priestoroch, ale boli postavené vonku tzv. latríny.

Nakoľko išlo o veľkú sálu a mnohé aktivity si vyžadovali menšie komornejšie prostredie, bolo potrebné túto situáciu riešiť, a tak sa rozhodlo, že sa na jednej strane sály vybuduje pôvodná priečka a vytvorí sa menšia miestnosť – terajšia bočná miestnosť.

Postupne sa v priestoroch kultúrneho domu vybudovali záchody, prešlo sa na ústredné kúrenie. Posledné rekonštrukčné práce väčšieho rozsahu boli na kultúrnom dome realizované v nedávnej minulosti, a to výmena niektorých okien a vchodových dverí.

Kultúrny dom sa využíval na viaceré účely. Stal sa sídlom Miestneho národného výboru – terajšieho Obecného úradu, sídlom Obecnej knižnice. V priestoroch KD nejaké obdobie pôsobila aj pošta, a tiež pobočka Slovenskej sporiteľne. Svoj domov tu našli aj futbalisti, ktorí tu mali niekoľko rokov šatne, a tak spravidla každú druhú nedeľu chodili na ihrisko už oblečení v dresoch po priľahlých uliciach.

V čase socializmu v dolných priestoroch KD, kde je teraz Obecný úrad, bolo Agitačné stredisko, ktoré slúžilo na propagáciu činnosti Komunistickej strany a na propagáciu výdobytkov socializmu. V priestoroch na poschodí bola tiež vybudovaná sobášna miestnosť, ktorá sa využívala najmä v čase, keď boli do úzadia odsunuté cirkevné sobáše a krstienie detí v kostoloch.

V pivničných priestoroch si tí starší určite spomínajú na tzv. Peklo – išlo o šenk, ktorý sa využíval hlavne

počas zábav. V týchto priestoroch bola aj predajňa ovocia a zeleniny a v súčasnosti je tam vytvorený fitness klub.

Z druhej strany (od krčmy) boli pivničné priestory využívané na určitú dobu ako výrobňa žalúzií. Istý čas sa sála kultúrneho domu premenila na výrobnú stavebného materiálu – predpokladáme, že to bolo v čase výstavby obchodu Jednota, ktorý sa staval v Akcii Z. Ide o najsmutnejšiu etapu dejín kultúrneho domu.

Bočné pivničné priestory slúžili tiež Klubu mládeže, resp. Klubu SZM. Horné priestory zvonku (vybudované na pôvodnom vonkajšom balkóne) slúžili na posekanie pri vínku, pive a káve, a boli v prenájme u viacerých užívateľov ako barové priestory. V súčasnosti sa tu nachádza Kaviareň Júlia.

Dnes v kultúrnom dome pôsobí Obecný úrad, knižnica, ale má tu priestory aj Ochotnícke divadlo K. O. Urbana, kancelársky priestor má Urbariát, kadeňstvo a pedikúra.

Objekt kultúrneho domu slúžil občanom verne počas dlhých rokov. No čas je neúprosný a v súčasnosti si priestory vyžadujú väčšiu rekonštrukciu. O tú sa pokúšalo už predchádzajúce vedenie obce, ale stroskotalo na nedostatku financií a zdá sa, že až v súčasnosti bude realizácia projektu rekonštrukcie úspešná. Rekonštrukcia kultúrneho domu bola začatá na jar tohto roku a po jej ukončení bude môcť kultúrny dom v novom šate slúžiť ďalšie roky občanom a „rozosiavať“ medzi našich ľudí veľa radosných chvíľ pri ďalších kultúrnych aj spoločenských podujatiach.

(Z poznámok bývalej kronikárky Mgr. Márie Zubajovej a zo spomienok JUDr. Branislava Kubíka spracovala Mgr. Mária Kubíková)

POVEDZME TO PO ĽUBEĽSKY

Zabeštel'ovať- zabezpečiť, vybaviť niečo

Zadnica- zadná časť, zadok (napr. svine)

Zaharkať- upokojiť (napr. zaharkať psov)

Zahrúzený- zaneprázdnený

Zamrvenka- druh polievky

Zátrepok- zmes na zahustenie omáčky alebo polievky (z mlieka a múky)

Zberba- skupina ľudí s nevhodným správaním, banda

Zdýmať- ťažko dýchať, vzdychať

Zhasiť- zhasnúť, vypnúť svetlo

Zhurtovať- vyzvať k pohotovosti, aktivite

Zipsáky- kapce na zips

Zmordovať, zmordovaný- unaviť, unavený

Zós- tekutina

Zovú- volajú, pozývajú

Zrádnik- šok, odpadnutie

Zrebit' sa- spadnúť (z niečoho)

Zunovať (sa)- omrzieť, prestať baviť

Žebrák- žobrák

Želúdok- žalúdok

Žičať- požičať

Žičiť- priať

Žviakať- žuť, žuvať

VYHODNOTENIE SEZÓNY 2018/2019 OSTK ĽUBEĽA

Posledný marcový víkend sa skončili zápola za zelenými stolmi v sezóne 2018/2019, a tak je čas na vyhodnotenie sezóny Obecného stolnotenisevého klubu (OSTK) Ľubela. V tejto sezóne pôsobili v stolnotenisových súťažiach naše štyri družstvá: „A-čko“ v 5. lige, „B-čko“ v 6. lige, „C-čko“ v 1. triede a po ročnej odmlke opäť aj „D-čko“ v 2. triede. Zápasy aj tréningy prebiehajú v telocvični ZŠ s MŠ a v tejto sezóne sme mali v závere sezóny trochu obavy, či budeme môcť využívať tieto priestory až do konca, a to vzhľadom na jej pripravovanú rekonštrukciu. Vďaka pochopeniu starostu obce Ing. Erika Gemzického, PhD. a riaditeľky ZŠ s MŠ Ľubela Mgr. Ivetty Kališovej sme však súťaž mohli dohrať prakticky bez obmedzení, za čo im patrí naša vďaka. Všetci sa už tešíme na vynovené priestory a veríme, že v nej nájdeme opäť výborné podmienky pre našu činnosť.

Tu je krátke vyhodnotenie účinkovania jednotlivých družstiev v skončenej sezóne. „A-čko“ v 5. lige skončilo na priemernom ôsmom mieste, hoci predsezónne ciele boli určite vyššie. Preto považujeme toto umiestnenie za neúspech, pod ktorý sa najvýraznejšie podpísala kolísavosť výkonov jednotlivých hráčov. „B-čko“ v 6. lige obsadilo slušnú šiestu priečku. Hoci prvá polovica súťaže bola veľmi slabá, v odvete a najmä v play-off sa dokázali hráči zmobilizovať a dosiahli aj niektoré zaujímavé výsledky. „C-čko“ obsadilo v 1. triede taktiež šiestu priečku, pričom ich zápasy boli výrazne ovplyvnené tým, že kvôli potrebám „A-čka“ alebo „B-čka“ nie vždy mohli nastúpiť v optimálnej zostave. Inak by určite bojovali o medaily. „D-čko“ obsadilo v 2. triede

de ôsme miesto, pričom prakticky všetky zápasy až na pár výnimiek odohrali v stabilnej mládežníckej zostave a v prípade potreby dokonca zaskakovali aj za „C-čko“. Dosiahnuté výsledky odzrkadľujú to, s čím sa už trápime viac rokov, a to je nedostatok hráčov a nezáujem mladých o tento krásny šport. Boli by sme radi, keby sa našli aj mladí záujemcovia o tento šport, lebo vekový priemer hráčov sa rok čo rok zvyšuje, keďže mladých hráčov nepribúda skoro vôbec. Ale tu si musíme trochu vstúpiť do svedomia aj my hráči, aby sme pritiahli mladých medzi nás a potom sa im aj venovali. Už viac rokov sa s tým boríme a stále to nevieme zlepšiť. Samozrejme, záujem musí byť aj z druhej strany, a to je možno ešte väčší problém. Ale v niektorých kluboch aj z blízkeho okolia to ide, takže treba len viac chcieť a výsledok sa môže dostať. V priebehu sezóny sa do jednotlivých súťaží aktívne zapojilo 17 hráčov, pričom viacerí z nich hrávali aj za viac družstiev. Bližšie informácie o našich aktivitách nájdete aj na našej internetovej stránke <https://www.lubela.sk/obec-2/organizacie-v-obci/ostk/>, alebo na facebooku OSTK Ľubela, kde je po každom zápase pridané aj hodnotenie jednotlivých zápasov.

Z mimosúťažných akcií chcem upriamiť pozornosť na tradičný Vianočný turnaj, ktorý počas vianočných sviatkov usporadúvame pre hráčov nášho klubu. Víťazom posledného turnaja sa stal Martin Javorek, ktorý obhájil svoje vlaňajšie prvenstvo. Na 2. mieste skončil Dušan Hrnčiar a na 3. mieste Štefan Oravec. V turnaji útechy si najlepšie počínal Rastó Pavlanin.

Ďalšou tradičnou akciou je posedenie pri klubovom guláši, ktoré je venované nielen aktívnym hráčom, ale aj ich rodinným príslušníkom ako poďakovanie za ich tolerantný prístup k nášmu koníčku. Táto akcia býva usporadúvaná počas letnej prestávky a tohtoročné posedenie bude 5.7.2019 v priestoroch ovocinárskej chatky, na ktoré by som týmto chcel pozvať všetkých členov klubu aj s rodinka-

mi. Do novej sezóny by som chcel všetkým zaželať hlavne pevné zdravie, chuť do tréningu a aktivitu v klube nielen počas zápasu.

*Ing. Dušan Hrnčiar
predseda OSTK Ľubela*

HASIČKY OPĎĎ ÚSPEŠNÉ

Našu obec zastupovali v nedeľu 9. júna 2019 na Okresnej súťaži Dobrovoľných hasičských zborov (DHZ) v Závažnej Porube dve súťažné družstvá – ženské a mužské. Družstvo nežnejšieho pohlavia v zložení: Diana Bubniaková, Jana Káziková, Kristína Kúkolová, Karolína Kurtulíková, Sofia Karmen Magerčiaková, Sára Sikorová, Diana Staroňová a Kristína Turčiaková skončilo v konkurencii ďalších troch družstiev (Hybe, Podtureň a Uhorská Ves) na víťaznom 1. mieste a vybojovalo si tak postup na Krajskú súťaž DHZ 22. júna 2019 v Námestove. Družstvo mužov skončilo na 12. mieste (zo 16 účastníkov) a tvorili ho Samuel Bubniak, Martin Cebecaver, Matúš Gregor, Jakub Húlek, Martin Jaško, Patrik Jaško a Šimon Kandra. Hasičom patrí poďakovanie nielen za repre-

zentáciu na súťažiach, ale predovšetkým za pomoc a ochotu pri rôznych naliehavých situáciách a spoločenských akciách v obci.

-mm-

SAMUEL KRAJČI – TANEČNÝ TALENT V NAŠEJ OBCI

Pravidelne vám prinášame medailóniky našich úspešných rodákov, tentoraz sme sa pozreli na mladého, talentovaného tanečníka Samka Krajčího. Aby sme priblížili čitateľom Ľubelských novín tento šport, trochu sme Samka vypovedali.

Odkedy si začal s tancom, kto ťa k nemu priviedol?

Začínal som, keď som mal 11, do tanečného štúdia Maestro ma prihlásila moja starká, no podporovala ma v tomto mojom rozhodnutí hlavne mamina.

Akým štýlom tanca si sa doteraz venoval?

Najskôr ma chytil Hip-Hop, no presedlal som na štandardné a latinskoamerické tance. Konkrétne najviac tancujem zo štandardu walz, valčík, quickstep, tango a slowfox. Z latiny ma najviac chytila samba, cha-cha, jive, rumba a paso doble.

Ktorý tanec je tvoja srdcovka?

Jednoznačne samba, kvôli tomu, že je to veľmi dynamický tanec s krásnou históriou, ktorá začala v Brazílii. S partnerkou v ňom najlepšie vyjadríme nadšenie z tanca.

Je ťažké nájsť dobrú tanečnú partnerku?

Prvý rok som mal inú tanečnú partnerku, no už tri roky tancujem s Dankou Polečovou, sadli sme si a je to vidieť aj na parkete. Problém je, že tancuje skôr

málo chlapcov, preto dievčatá majú problém nájsť tanečného partnera.

Ako je to s trénermi, ako často trénuješ?

Trénuje ma šéf našej školy Maestro Róbert Szolnoki, no máme aj trénerku, ktorá nás vedie. Okrem toho sa zdokonaľujeme aj na zimných a letných sústreďeniach s rôznymi trénermi.

Čo okrem chuti a talentu potrebuje tanečník?

Každý tanečník musí mať dobrú kondíciu, zanebateľný nie je ani výzor a výraz. Samozrejme potrebuje aj tanečnú obuv, na latinu s vyšším podpätkom a na štandard s nižším. Kostým si dávame šiť na mieru, všetky náklady samozrejme hradí rodič. Preto ďakujem rodičom a mojej rodine, že ma podporujú.

Akých súťaží si sa zatiaľ zúčastnil, ktorý úspech si najviac ceníš?

Na Majstrovstvách juniorov do 13 rokov sme obsadili krásne 2. miesto, na Majstrovstvách Európy v Ostrave sme sa umiestnili tiež na striebornej priečke, v týchto súťažiach súťaží do 30 párov, obstáli sme v konkurencii okolitých štátov, na jednom parkete sme súťažili s Maďarmi, Čechmi, pármami z Ukrajiny. Každý tanečník má svoje bodovanie, ktoré závisí od úspešnosti v súťažiach.

Skús nám tlmočiť, aké sú tvoje ciele do budúcnosti?

Radi by sme si odniesli s mojou partnerkou zlato z nejakej medzinárodnej súťaže a určite by som privítal účasť na súťažiach mimo Európy.

Mal si aj obdobia, kedy si chcel tanec „zavesiť na klinec“?

Ani nie, len keď je pekné počasie závidím rovesníkom, že trávajú čas vonku, kým ja trénujem. Trénujeme zvyčajne 3x do týždňa po 2 hodiny. Počas tréningov som si našiel mnoho kamarátov nielen z klubu.

Samkovi, chceme popriať veľa úspechov, ďakujeme, že nás reprezentuje na mnohých podujatiach a počas svojich vystúpení prináša divákovi neskutočný umelecký zážitok.

-em-

AKO PREHLÁSIŤ DIEŤA DO DETSKEJ AMBULANCIE V ĽUBEĽI

Máme veľkú radosť z toho, že od 1. septembra 2019 sa do priestorov detskej ambulancie v našej obci „vracia“ detská lekárka. MUDr. Miriam Tomová rada uvíta každé dieťa.

V súvislosti s vyžiadanim zdravotnej dokumentácie dieťaťa od súčasného všeobecného lekára pre deti a dorast je potrebné, aby rodičia detí, ktorí chcú prehlásiť svoje ratolesti do ambulancie v Ľubeli, vyplnili žiadosť, ktorá je v prílohe Ľubelských novín a tiež dostupná na internetovej stránke obce (www.lubela.sk), a túto osobne alebo poštou doručili súčasnému detskému lekárovi svojho dieťaťa (aby dieťa odhlásil zo svojej ambulancie). Žiadosť je nevyhnutné pred jej odovzdaním lekárovi dať potvrdiť MUDr. Tomovej. Následne rodič ako zákonný zástupca dieťaťa podpíše s MUDr. Tomovou dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Tieto nevyhnutné úkony je možné

realizovať už v priebehu augusta 2019. Za účelom potvrdenia žiadosti môžu rodičia kontaktovať MUDr. Tomovú na telefónnom čísle 0903 059 196 alebo e-mailom na adresu: tomovamiriam77@gmail.com.

Chceme povzbudiť všetkých rodičov detí, aby neváhali prehlásiť svoje dieťa/deti do pediatrickej ambulancie v Ľubeli, a využili nielen výhody blízkosti ambulancie priamo v mieste ich bydliska a tiež v blízkosti Základnej školy s materskou školou (čo má obrovský význam najmä pri ochorení dieťaťa, keď nie je potrebný transport mimo Ľubele), ale aj optimálne zázemie v podobe lekárne, ktorá funguje v tej istej budove ako pediatrická ambulancia.

-mm-

ĎALŠÍ ÚSPECH ADRIANA KALIŠA S JEHO PSÍM MILÁČIKOM

Úspešný chovateľ MUDr. Adrian Kališ, PhD. sa so svojim psíkom Ingom – Sunnily Ingo for Big Comfort dňa 16.3.2019 zúčastnil Špeciálnej výstavy teriérov vo Viničnom. Výstavu organizoval Klub chovateľov teriérov a foxteriérov pri Slovenskom poľovníckom zväze. Po predchádzajúcom splnení výstavných podmienok a udelení titulu Slovenský šampión krásy Inga prihlásil na výstavu do triedy šampiónov. Účasť a prípadný úspech zo špeciálnej výstavy je medzi chovateľmi a majiteľmi psov veľmi cenený vzhľadom k tomu, že na výstave posudzujú rozhodcovia – špecialisti pre dané plemená. S Ingom potreboval absolvovať túto výstavu aj z dôvodu získania chovnosti, t. j. aby pes mohol pôsobiť v chove Airedale teriérov na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Na výstavu sa s Ingom zodpovedne pripravovali, tak ako na všetky výstavy, ktoré už spolu absolvovali. Plemeno Airedale teriér prísne, ale objektívne posudzovala pani Monika Uhlíková zo Slovenska. Úroveň jej posudzovania tak zodpovedala charakteru výstavy.

Po skončení posudzo-

vania bol Adrian Kališ nadmieru spokojný a spolu s Ingom sa tešili zo získaných titulov – Víťaz triedy šampiónov, výborný 1, CAC (čakateľ šampióna Slovenska), CC (čakateľ klubového šampióna), BOB (Víťaz plemena) a Danubius víťaz. Zároveň Ingo splnil podmienku pre zaradenie do chovu. Bolo to pekné vyvrcholenie ich spoločnej výstavnej sezóny 2018/2019. Srdečne blahoželáme!

-mm-

Obec Ľubľa

Ľubel'ské ochotnícke divadlo
K. O. Urbana

11. ročník divadelného festivalu ĽUBELAFEST

PIATOK - 28. jún 2019

18:00 OTVORENIE FESTIVALU

18:10 DS HAVRÁNOK - PREBUĎ SA KATARÍNA (komédia)

20:15 ATAK 9 DOVALOVO - HRIECH

21:20 LUNETRDLO PART. ĽUPČA - O ŽENÁCH A MUŽOCH

SOBOTA - 29. jún 2019

15:00 ZASTAVME SA S ROZPRÁVKOU, DETSKÉ WORKSHOPY

15:30 HRIŇOVSKÉ OCHOTNÍCKE DIVADLO
MODRÁ JONATÁNKA - HRADNÁ DRAČICA - rozprávka pre najmenších

17:00 OTVORENIE DRUHÉHO FESTIVALOVÉHO DŇA

17:15 OCHOTNÍCKE DIVADLO LIPTOVSKÝCH KĽAČIAN
STRAŠNE OŠEOMETNÁ SITUÁCIA (veselohra)

19:30 DOS BRAXATORIS KRUPINA - LUIGIHO SRDCE (komédia)

21:30 HRIŇOVSKÉ OCHOTNÍCKE DIVADLO - SĽUBY

miesto: Základná škola Ľubľa
vstupné: 2€ (dôchodcovia 1€)

tento projekt
finančne podporil:

Žilinský
samosprávny
kraj

ĽUBEL'SKÉ NOVINY – informačný občasník pre občanov. XII. ročník. Vydáva: obec Ľubľa, Ľubľa 346, 032 14. IČO: 00 315 567. Tel.: 044/5593246, email: lubela@lubela.sk, web: www.lubela.sk. Redakčná rada: PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD. (predsedníčka redakčnej rady), Ing. Erik Gemzický, PhD., Mgr. Jana Mlynarčíková, Mgr. Peter G. Hrbatý, Ing. Stanislav Morong, PhD., Mgr. Erika Miklášová. Vydavateľ nezodpovedá za obsah reklamy a inzercie. Evidenčné číslo v MK SR: EV 5454/16. ISSN: 2453-9791. Vytlačil: REPROservis v náklade 450 výtlačkov. Distribúcia vlastná. Vydanie: júl 2019.